

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

YURTDIŞI YATIRIMLAR İSPANYA PROFİLİ NİSAN 2023

A. İSPANYA’NIN İŞ ORTAMI

1. İş Ortamı

a. İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler

190 ülkenin dahil olduğu ve Dünya Bankası tarafından hazırlanan Doing Business Raporu çerçevesinde İspanya’ya ilişkin temel veriler şunlardır:

2020 sıralamasındaki konumu	30
2019 sıralamasındaki konumu	30
2020 yılındaki puanı	77.9
2019 yılındaki puanı	77,68

	2020 sıralaması	2019 sıralaması	Değişim
GÖSTERGELER			
İş kurma	97	86	-11
İnşaat ruhsatları	79	78	-1
Elektrik bağlantısına erişim	55	48	-7
Gayrimenkul tescili	59	58	-1
Krediye erişim	80	73	-7
Yatırımcıların korunması	28	30	+2
Vergi ödeme	35	34	-1
Sınırötesi ticaret	1	1	0
Sözleşmelerin uygulanması	26	23	-3
Tasfiye işlemleri	18	19	+1

Dünya Bankası'nın Doing Business sıralamasına dair çalışmalar, 2018 ve 2020 yıllarına ilişkin sıralamalar kapsamında bazı verilerde usulsüzlüklerin dahili olarak bildirilmesinin ardından 2021 yılı Eylül ayında durdurulmuştur. Söz konusu usulsüzlükler, veri toplama ve metodoloji ile ilgili olmuştur. Dünya Bankası o tarihten itibaren raporun ve metodolojisinin incelenmesine yönelik bir çalışma başlatmıştır. Bazı basın organlarına göre, Dünya Bankası yönetim kurulu, 2022 yılı Ekim ayında sıralamada değişiklik yapma planlarını görüşmek üzere bir araya gelmiştir (<https://www.reuters.com/markets/asia/world-bank-discuss-october-replacement-doing-business-reports>) -2022-09-29/) ancak henüz bu sıralamanın yerini alacak uygulamaya dair herhangi bir açıklama yayınlanmamıştır.

Ekonomilerin iş ortamını ve rekabet gücünü ölçen bazı alternatif uluslararası sıralamalar bulunmaktadır. Ancak, Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlanan Küresel Rekabet Edebilirlik Endeksi (GCI) gibi bazı alternatifler çok güncel veriler içermemektedir (bu raporun

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

hazırlandığı tarihte 2020 yılına ait sıralamalar gösterilmektedir). Bu nedenle, sadece aşağıda yer alan iki alternatif sıralama vurgulanmaktadır:

- IMD Dünya Rekabet Edebilirlik Sıralaması, ekonomik performans, hükümet verimliliği, altyapı ve iş verimliliği gibi bir dizi faktöre dayalı olarak ülkelerin rekabet edebilirliğini değerlendiren yıllık olarak hazırlanan bir rapordur. Rapor, IMD Dünya Rekabet Edebilirlik Merkezi tarafından 1989 yılından beri yayınlanmakta ve 60'tan fazla ülkeyi sıralamaktadır. Rapor, küresel eğilimler hakkında öngörüler ve analizler sunmaktadır ve ülkeleri dört temel kritere göre sıralamaktadır: ekonomik performans, hükümet verimliliği, iş verimliliği ve altyapı. Rapor, farklı ülkelerin rekabet ortamını anlamak isteyen işletmeler, politika yapımcılar ve akademisyenler için değerli bir kaynak olarak görülmektedir.

İspanya 2022 yılında, 100 üzerinden 77,40 puanla 28. sırada yer almıştır (sadece 20 milyondan fazla nüfusa sahip ülkeler dikkate alınırsa 10.). Her bir kategori için sıralamadaki yeri benzer bir nitelik arz etmektedir ("bilgi"de 27., "teknolojide" 33. ve "geleceğe hazır olma"da 27.). Yayın sayısına göre Ar-Ge verimliliği, eğitimde ve Ar-Ge'de robotlar, internet bant genişliği hızı, telekomünikasyona yatırım, E-hükümet ve E-devlet en çok öne çıkan alt faktörler arasında yer almaktadır.

- Heritage Foundation tarafından her yıl yayınlanan Ekonomik Özgürlük Endeksi, ekonomik özgürlüğe ilişkin olarak dünya çapında bir çalışma yapmaktadır. Çalışma, mülkiyet hakları, hükümet harcamaları, ticaret özgürlüğü ve düzenleyici etkinlik gibi 12 adet gösterge kullanarak ülkeleri değerlendirmektedir. Endeks, her ülkeye sıfır ile yüz arasında bir puan vermektedir ve daha yüksek puanlar daha fazla ekonomik özgürlüğe işaret etmektedir. Ülkeler daha sonra ekonomik olarak en fazla özgür ülkeler en üstte olacak şekilde puanlarına göre sıralanmaktadır.

2023 yılına ait endekste İspanya, bir önceki yıla göre 3,2 puanlık bir düşüş ile 65,0 ekonomik özgürlük puanıyla sıralamada 51. ekonomi konumunda yer almıştır. İspanya'nın genel puanı, küresel ve bölgesel ortalamaların üzerinde olmasına rağmen, Avrupa bölgesindeki 44 ülke arasında 29. sırada bulunmaktadır. Yayınlar, düzenleyici verimliliği ve hukukun üstünlüğünü korumasına rağmen, İspanya'nın daha fazla ekonomik özgürlüğe doğru ilerlemesinin sınırlı ve tutarsız olduğunu belirtmektedir. Ayrıca ülkenin mali özgürlük, hükümet harcamaları ve finansal özgürlük konularında önemli zorluklarla karşı karşıya olduğu ifade edilmektedir. İspanya'nın mali açıkları ve yüksek kamu borcu, uzun vadeli ekonomik büyümeyi kolaylaştırmak için mali yönetim reformuna duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Öte yandan, Yabancı Yatırımcının Perspektifinden İspanya'daki İş Ortamının Barometresi, ICEX-Invest İspanya, Multinacionales por Marca España ve IESE işletme okulu tarafından hazırlanan bir rapordur. Rapor, İspanya'daki ekonomik duruma genel bir bakış sunmaktadır ve ülkenin yabancı yatırımcılar için çekiciliğini değerlendirmektedir. Rapor, İspanya'ya doğrudan yabancı yatırım akışlarına ilişkin verilerin yanı sıra İspanya'daki yabancı sermayeli şirketler için istihdam rakamlarına dair bilgiler içermektedir. Raporun 15. baskısı 18 Ocak 2023 tarihinde sunulmuştur. Rapor, İspanya'daki yabancı yatırımcılarla yapılan anketler ve görüşmelerin yanı sıra ikincil bilgi kaynaklarına dayanmaktadır. Rapor, düzenleyici ortam, işgücü piyasası koşulları ve vasıflı işçilerin mevcudiyeti gibi yabancı yatırımcılar için önemli olan temel faktörlerin bir analizini sağlamaktadır. Rapor ayrıca politika yapımcılar ve iş dünyasından liderlere İspanya'nın bir yabancı yatırım destinasyonu olarak çekiciliğinin nasıl artırılacağına dair tavsiyeler de içermektedir.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Yayınlanan son raporun sonuçlarına göre, yabancı yatırımcılar için en önemli faktörler beşeri sermaye, pazar büyüklüğü ve altyapıdır. İyileştirme gerektiren alanlar arasında maliyetler, vergilendirme ve düzenleyici ortam yer almıştır. Anket ayrıca, mevcut siyasi ve ekonomik durum nedeniyle bazı belirsizlikler olsa da 2023 yılı için yatırım, istihdam ve ihracat için olumlu tahminlerde bulunmaktadır. Yatırım ve istihdam beklentileri olumlu bir tablo arz ederken satış beklentileri belirsiz ekonomik ortamı yansıtmaktadır. Buna ilaveten, dil becerileri ve sorumlulukların ve hedeflerin kabulü gibi beşeri sermaye ile ilgili belirli yönlerde iyileştirme için halen potansiyel bulunduğu ortaya konulmaktadır. Genel olarak, iyileştirme gerektiren alanlar olmasına rağmen İspanya'daki yabancı şirketler olumlu bir tabloya sahip bulunmaktadır.

b. Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat

Yabancı bir yatırımcının İspanya'da yatırımını gerçekleştirebileceği en yaygın alternatifler aşağıda yer almaktadır:

1)Kendi tüzel kişiliği ile bir İspanyol şirketi kurmak: İspanyol Kanunu İspanya'da yatırım yapacak yabancı şirketlerin veya şahısların kullanabileceği çok sayıda vasıta sunmaktadır. Bunun ülkedeki en yaygın şekli ise limited şirketlerdir. (S.L.)

2)Direkt olarak kendi başına çalışan bir şirket sahibi tarafından yürütülecek faaliyet: İspanyol Mevzuatı kendi başına çalışan şirket sahibi tarafından yürütülebilecek faaliyetler arasında iki türü öngörmektedir: Sınırlı sorumluluğa sahip girişimci (Emprendedor de responsabilidad limitada) ya da kendi başına çalışan/özel girişimci (Empresario Individual)

3)Bir şube açmak: Şube, ana firmadan bağımsız olarak kendi hukuki statüsünü haiz değildir. Ancak, bu tarz bir kuruluş ana firmanın faaliyetlerini gerçekleştirmek için daimi bir temsil ve işletme bağımsızlığı lisansı gerektirmektedir.

4)Bir temsilcilik ofisi açmak: İspanya'da bu şekilde yerleşmek yalnızca ana firmanın yurt dışındaki faaliyetlerinin yanında İspanya'da bir tek yan ya da ikincil faaliyetlerde bulunma niyeti olan yabancı şirketler için geçerlidir.

5)Diğer seçenekler: İşletmeler arası iş birliği (Geçici İş Dernekleri ("Union Temporal de Empresas"), Ekonomik Çıkar Gruplaşmaları ("Agrupaciones de Interes Economico"), Sessiz Katılım Sözleşmesi ("Cuentas en Participation"), vb.) mevcut bir ortaklığın veya limited şirketin ya da işletmenin hisselerinin iktisabı.

Şirket kurmak

Limited Şirket

Limited Şirket ("Sociedades de Responsabilidad Limitada" veya "Sociedad Limitada") kendi sorumluluklarını ortaklarca oluşturulmuş sermaye ile sınırlayan ve bunu yaparken işletmelerinin borçlarını kendi kişisel kazançları ile karşılamaktan kaçınan, küçük ve bağımsız çalışan girişimciler tarafından geniş kapsamda kullanılan en yaygın ticari firma türüdür.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Ulusal İstatistik Ofisi (INE) Merkezi Ticaret Rehberi'nin 2021 yılı Aralık ayında yayınlanan en son verilerine göre, 2021 yılının başında bütün şirket türleri göz önüne alındığında %33,7'lik paya sahip toplam 1.134.632 adet limited şirketin bulunduğu görülmektedir. Limited şirketler, serbest meslek sahiplerinden (%55,8) sonra sayı bakımından ikinci sırada yer almaktadır.

Benzer şekilde, İspanya'da kurulmuş olan Türk şirketlerinin çoğunluğu limited şirket kurmayı tercih etmektedir.

Kanuni şartlarına göre faal şirketler (2022)

Türü	Sayısı	Yüzdesi
Gerçek kişiler/Bağımsız çalışan - Serbest meslek erbabı ("Personas físicas")	1.912.800	% 55,8
Limited şirketler - Sınırlı sorumlu şirketler ("Sociedades de responsabilidad limitada")	1.161.848	% 33,9
Ortaklıklar - Kuruluşlar ve diğer türleri ("Asociaciones y otros tipos")	152.263	% 4,4
Varlık/Kazanç Topluluğu ("Comunidades de Bienes")	114.621	% 3,3
A.Ş. ler ("Sociedades anonimas")	58.860	% 1,7
Kooperatif şirket ("Sociedades cooperativas")	21.131	% 0,6
Özerk yapılar ve diğerleri ("Organismos autónomos")	8.964	% 0,3
Kolektif ortaklıklar/Kuruluşlar ("Sociedades colectivas")	111	% 0,0
Şirket ortaklıkları ("Sociedades comanditarias")	65	%0,0
Toplam	3.430.663	% 100,0

Kaynak: Ulusal İstatistik Ofisi

Limited Şirketlerin Başlıca Özellikleri:

- *Ortak sayısı:* Şirketin tek bir ortaktan meydana gelmesi durumunda, tek bir mal sahipliği oluşturulur. Bunlar gerçek kişi ya da tüzel kişi olabilir. Ortak sayısında bir sınırlama bulunmamaktadır.
- *Ortakların sorumlulukları:* Birbirleriyle ortaklaşa ve münferiden, ayrıca ortaklarca oluşturulan sermaye ile kısıtlı; ki böylelikle ortakların borçları kendi kişisel kazançlarından karşılama imkanı mevcut değildir.
- *Ortaklık türleri:* Çalışan ortaklar ve/veya sermaye ortakları. ("socios trabajadores y/o socios capitalistas")
- *Şirketin ünvanı:* Söz konusu ticari sistem kayıtlarından sorumlu merkez ofisine danışılarak belirlenmesi gereken ve daha evvel kimsenin patentini almamış olduğu bir ünvan olmalıdır. Bu ünvan "Sociedad de Responsabilidad Limitada" veya "S.R.L." ya da "Sociedad Limitada" veya da kısaltması "S.L." ifadesi takip etmelidir.
- *Asgari sermaye:* 28 Eylül 2022 tarihli ve 18/2022 sayılı Şirketlerin Kurulması ve Büyümesine İlişkin Kanun'un yürürlüğe girmesinin ardından, asgari sermaye 1 avro (daha önce 3.000 avro idi) olarak belirlenmiştir. Amaç, işletmelerin kurulmasını teşvik etmek için kuruluş maliyetlerini azaltmak ve kurucu hissedarların ihtiyaç ve tercihlerine göre taahhüt edilmesi gereken sermaye miktarına karar vermelerini sağlamaktır. Bununla birlikte, alacaklıların çıkarlarını korumak için, sermayesi 3.000 avro'nun altında olan şirketlerin (i) yasal yedek akçe ve sermaye tutarı 3.000 avro'ya ulaşana kadar toplam kârın

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

en az %20'sine eşit bir miktarda yasal yedek akçe ayırmaları ve (ii) tasfiye durumunda şirketin öz kaynaklarının kurumsal yükümlülüklerini yerine getirmek için yetersiz olması halinde hissedarların şirketle birlikte 3.000 avro ile taahhüt edilen sermaye arasındaki farka kadar müteselsilen sorumlu kılınması gerekmektedir.

• *Sermayenin bölünmesi:* Payların ("participaciones sociales" olarak bilinir) devredilmesinde belli başlı hukuki kısıtlamalar vardır ve diğer ortaklar üçüncü şahıslar üzerinde her zaman tercih hakkını haizdir.

• *Tescil edilmiş şirket merkezi:* Şirketin bulunduğu yerin adresinin iş yeri olması ve konumun İspanya'da bulunması gerekmektedir. Şirket merkezinde aynı belediye bünyesinde yapılacak bir değişikliği şirket yöneticisi onaylayabilir ancak belediye değişikliği için Ortaklar Kurulu'nun desteği gereklidir.

• *Şirketin amacı/Kurumsal amaç:* Bu amaç şirketin hizmete sunduğu faaliyet ya da faaliyetleri ifade etmektedir. Çoğunlukla artan faaliyetlerin olması durumunda birtakım idari masrafları önlemek amacıyla önceden planlanmış olan ve diğer olası faaliyetler ile birlikte faaliyetleri gösteren, nispeten geniş kapsamlı bir liste hazırlanır.

• *İdari ve yönetsel yapı:* Kanunlarda yer alan alternatiflerden birinin seçilmesi gerekmektedir: Tek yönetici (Tek kişi), Ortak yönetici/müdür (Bu yöneticiler kendi başına hareket edebilmekle birlikte, aldıkları kararlar herkesi bağlamaktadır) ("administradores solidarios"), Ortak yönetici (Bu yöneticiler birlikte hareket etmek durumundadır. Bu da temsil gücünün kısıtlandığına ve hafifletildiğine işaret etmektedir.) ("administradores mancomunados") veya Yönetim Kurulu (üç ya da daha fazla yönetici).

• *Ortakların Genel Kurul Toplantısı* ("Junta General de Socios"): Şirketle ilgili konuların ele alındığı, karar alma anlamında en yüksek konumdaki organdır. Bu organ yılın ilk altı ayı içerisinde yöneticiler tarafından toplanır. Kurul toplantısında şirketin sevk ve idaresi, şirketin yıllık hesaplarının onaylanması ve net gelirin (kar) bölüşülmesi gibi hususlar ele alınır.

• *Vergi mükellefiyeti:* Limited şirketler, başta Şirketler Vergisi ("Impuesto de Sociedades") ve KDV ("Impuesto sobre el Valor Añadido") olmak üzere çeşitli vergileri ödemekle yükümlüdür.

• *Mevzuat:* Limited şirketlerin işleyişini düzenleyen temel mevzuat, Sermaye Şirketleri Kanunu'nun revize edilmiş metnini ve sonraki değişiklikleri onaylayan 2 Temmuz 2010 tarihli ve 1/2010 sayılı Kraliyet Yasama Kararnamesi'dir.

Bir limited şirketin temel avantajları:

- Alacaklılara karşı yükümlülük şirketin sermayesiyle ve kazancıyla sınırlıdır.
- Hem oluşum aşamasında hem de işletme anlamında diğer tür şirketlerden (örn. ortaklıklar) daha basit bir yönetim ile bürokratik prosedürler açısından nispeten daha basit/sade olma

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Ödendikten sonra yatırımları finanse etmede ya da nakit gereksinimi için kullanabilecek, en az düzeyde gereken düşük sermaye.

- Parasal katkıda bulunma veya para dışında varlık olarak katkı sağlama imkanı. Ayrıca, ortaklıklarda olduğundan farklı olarak, bağımsız bir uzmanın aracılığı para dışında varlık olarak sağlanan katkıların hesaplanması için gerekli değildir. Sermaye artışlarını yürütmek için dışarıdan uzmanlara veya denetçilere de ihtiyaç duyulmamaktadır.

- Ortakların sayısı olması mümkün olan en az sayıdadır (bir).

- Düşük şirket maliyetleri

- Üçüncü şahısların şirkete girişini denetleme (hisselerin devrine ilişkin kurallar)

Bir limited şirketin temel dezavantajları:

- Hisseler ("Participaciones sociales") çok kolay devredilemez. Hisselerin satışı şirket mevzuatına ve kanuna göre düzenlenir ve de satışta öncelik diğer ortaklara verilmektedir. Bundan dolayı, eğer fikir daha geniş sayıda yatırımcıyı cezbetmekse, satış en iyi seçenek değildir.

- Eğer sermaye kanun uyarınca belirlenmiş en az miktardaysa, bir finansman (ödünç para/kredi) talebinde bulunulduğunda mali kuruluşlar ortakların kişisel teminatını isteyebilmektedir.

- Limited şirketlerin tahvil ihraç etme ("Obligaciones") yetkisi bulunmamaktadır. Bu şirketler Menkul Kıymeler Borsası'na da kaydolamazlar. Bundan dolayı, finansman imkanlarının çeşitliliği ortaklıklardakine kıyasla daha kısıtlıdır.

Anonim Şirketler

Anonim Şirketler ("Sociedades Anonimas" veya "S.A.") geçmişte şirket türleri arasında en yaygın tür olmuştur. Fakat git gide daha az popüler hale gelmiştir. Bunun ana sebebi limited şirketlerin daha az sermaye gerektirmesidir. Şirket kurmak için bu yasal yapıyı tercih eden şirketlerin sayısı halihazırda çok yüksek değildir (% 1,8 oranında). Anonim Şirketler daha çok İspanya'daki büyük şirketler için tercih edilen yapıdır. İspanya'daki kimi Türk şirketleri de bu yasal yapıda karar kılmışlardır.

Anonim Şirketlerin Temel Özellikleri:

- *Hissedarların sayısı:* En az bir, herhangi bir en yüksek sınır bulunmamaktadır.
- *Hissedarların sorumlulukları:* Ödenmiş sermaye ile sınırlıdır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- **Şirket ünvanı:** Bu ünvan, ticari sistem kayıtlarından sorumlu merkez ofisine danışılarak belirlenmesi gereken ve daha evvel kimsenin patentini almamış olduğu bir ünvan olmalıdır. Bu ünvanı "Sociedad Anonima" veya da kısaltması "S.A." ifadesi takip etmelidir.
- **Asgari sermaye:** Bir anonim şirket kurmak için gereken en az sermaye 60.000 avro'dur. Sermaye birikimi tamamıyla taahhüt edilmiş olmalı ve hisselerin başabaş değerinin en az %25'i ödenmiş olmalıdır. Sermaye, parasal katkıdan da oluşabilir veya şirketin kazancı/varlığı türünde ("en especie") de olabilir.
- **Sermayenin bölünmesi:** Limited şirketin mevzuatı farklı kurallar öngörmüyorsa, temelde hisselerin devri mümkündür.
- **İdari ve yönetsel yapı:** Hissedarların oluşturduğu Genel Kurul (şirketin genel karar organı) ile Yönetim Kurulu (şirketin günlük olarak idaresinden ve üçüncü şahıslara karşı temsilinden sorumlu yürütme organı) başlıca organlardır.
 - **Vergi mükellefiyeti:** Anonim şirketler, başta Şirketler Vergisi ("Impuesto de Sociedades") ve KDV ("Impuesto sobre el Valor Añadido") olmak üzere çeşitli vergileri ödemekle yükümlüdür.
 - **Mevzuat:** Anonim şirketlerin işleyişini düzenleyen temel mevzuat, Sermaye Şirketleri Kanunu'nun revize edilmiş metnini ve sonraki değişiklikleri onaylayan 2 Temmuz 2010 tarihli ve 1/2010 sayılı Kraliyet Yasama Kararnamesi'dir.

Tek Ortaklı (Tek Hissedarlı) Şirketler

Hem anonim şirketler hem de limited şirketler ile ilgili mevzuata göre, her iki şirket şekli de tek ortaklı olarak kurulabilir veya sonradan tek ortaklı şirket olabilir. ("Sociedad Anonima Unipersonal" - S.A.U. veya "Sociedad Limitada Unipersonal - S.L.U.")

Bu tür şirketler özel raporlama ve kayıt gerektiren belirli bir yönetim şekline tabidir. Örnek olarak, bir şirketin tek bir sahibi olduğu hususu ilgili ticaret siciline kaydedilmelidir ve şirketin bütün yazışmalarında ve ticari belgelerinde bu husus tasdikli olmalıdır.

Bir İspanyol Limited Şirketi veya A.Ş.'nin Kurulması için Atılacak Adımlar

- 1) Önerilen şirket adı için uygunluk sertifikası almak ("Certificación negativa de denominación social"). Bu başvuru Ticaret Sicil Merkezi'ne yapılmaktadır.
- 2) Geçici Vergi Kimlik Numarası Başvurusu (N.I.F.-Número de Identificación Fiscal) ("Solicitud de N.I.F. provisional") (Konuyla ilgili daha detaylı bilgi raporun sonraki sayfalarında yer almaktadır.)
- 3) Sermaye birikiminin ödenmesi için işletme adına bir banka hesabı açılması.
- 4) Menkul kıymetin en son hamilinin vekilliklerini gösteren belge ("Acta de manifestaciones de titularidad real")

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

5) Noterde önce amme senedinin icrası yapılmalıdır. (“*Otorgamiento de escritura ante notario*”) Söz konusu amme senedi, Ticaret Sicil Merkezi tarafından açık isim arama sertifikası verildikten sonraki üç ay içerisinde icra edilmelidir.

6) Ticaret Sicili’ne şirketin resmi adresinin kayıt başvurusu (“*Solicitud de inscripción en el Registro Mercantil del domicilio social*”)

7- Sabit Vergi Kimlik Numarasının Alınması (“*Obtención N.I.F. definitivo*”) (Konuyla ilgili daha detaylı bilgi raporun sonraki sayfalarında yer almaktadır.)

8- Vergi ve istihdam ile ilgili prosedürlerin yerine getirilmesi (“*Trámites censales a efectos fiscales y laborales*”)

8.1) Vergi İşlemleri:

- Ticari Faaliyetler Vergisi (IAE) kaydı: Yerel bir vergidir. Faaliyete geçmeden 10 gün önce ticari faaliyetin yürütüleceği şehirdeki Vergi Ofisi’ne gidilerek ilgili evrak teslim edilir.
- Katma Değer Vergisi (IVA) kaydı: Şirket faaliyete geçmeden önce, O36 numaralı form, Yabancı Kimlik Kartı Numarası (NIE) veya İşveren Kimlik Numarası ile şirketin yerleşik olduğu şehirdeki Vergi Ofisi’ne kayıt yaptırılır.

8.2) Sosyal Güvenlik İşlemleri

- İşverenin sosyal güvenlik kaydı ve mesleki kaza sigortası kaydı: Şirket faaliyete geçmeden önce ilgili özerk yönetime ait Sosyal Sigorta Ofisi’ne başvuruda bulunulur.
- İşe başlayan personele ait bildirim: Tüm personel sosyal güvenlik sistemine dahil edilerek ilgili sosyal güvenlik ofisine bildirilmek zorundadır.

8.3) Belediye Meclisi ile İlgili İşlemler

- İşyeri Açılış Belgesi: İşyeri faaliyete geçmeden önce, ilgili form doldurularak kimlik ve vergi kartı fotokopisi, ticari faaliyet vergisi kaydı fotokopisi, tesis planları, inşaat izni, harç ödendi belgesi ile işyerinin yerleşik olduğu belediyeye ait Belediye Meclisi İmar İşleri Birimi’ne başvuruda bulunulur.

8.4) Çalışma ve sosyal güvenlik ile ilgili diğer işlemler:

- İşyeri açılış bildirim: Yeni işyeri açılış veya işyerindeki köklü değişiklikler açılış veya tadilatı müteakip 30 gün içerisinde ticari faaliyetin yürütüleceği şehirdeki Özerk Bölgenin ilgili ofisine bildirilir. Bu bildiriye mesleki risk önleme planı da eklenmelidir.
- Çalışan kayıt defteri ve iş teftiş ziyaretleri defterlerinin alınması ve yasallaştırılması: Tüm işverenlerin, iş müfettişlerinin gerekli kayıtları yapması ve çalışan kayıt defterini düzenli ve güncel tutabilmesi için bir ziyaret defteri

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

bulundurmaları gerekmektedir. Çalışanı olan işletmelerde, çalışanlar çalışmaya başladıklarında bu defterlere kayıtları yapılmalıdır.

9) Müteakiben İspanya Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı, Uluslararası Ticaret ve Yatırımlar Genel Müdürlüğü Yabancı Yatırım Sicili'ne yabancı yatırım beyanı başvurusunda bulunulmalıdır. Bazı durumlarda, özellikle vergi cenneti sayılan ülkelerden veya bölgelerden yapılan yabancı yatırımlarda önceden bir beyan yapılması gereklidir.

Şirket kuruluşu aşamasındaki masrafları gösteren özet tablo:

Tanım	Ücretler
Noter Onayı	a) Genel bir kural olarak, olağan rejim altında oluşturulan anonim şirketler ve limited şirketler için ücretler, sermaye stoğu esas alınarak değişen miktarlarda/oranlarda alınmaktadır. Resmi miktar ilk 6.010,12 avro için yaklaşık 90 avro tutarındadır. 6.010,12 avro ile 601.012,10 avro arasındaki tutarlara % 0,03 ile % 0,45 arasında oranlar uygulanmaktadır. 6.010.121,10 avro'yu aşan herhangi bir miktar için noter, yürütme tarafının serbestçe kararlaştırdığı miktarı alacaktır. b) Sermayesi 3.100 avro'yu aşan veya tüzüğü Bakanlık tarafından onaylanan formlardan herhangi birine uyarlanmayan telematik olarak kurulan limited şirketler için Adalet Bakanlığı 150 avro'luk bir ücret alacaktır. c) Sermayesi 3.100 avro'yu geçmeyen ve tüzüğü Adalet Bakanlığı tarafından onaylanan formlardan birine uyarlanan telematik olarak oluşturulan limited şirketler için ücret 60 avro olacaktır.
Şirketin yerel Ticaret Siciline kaydı	a) Genel kural olarak, olağan rejim altında oluşturulan şirketler ve limited şirketler için, ilk 3.005 avro için 6,01 avro tutarında resmi bir miktar vardır, ardından 6.010.121 avro'dan fazla sermaye için % 0,005 ve % 0,10 arasında değişen bir ölçek bulunmaktadır. Toplam ücretin bir üst limiti vardır ve 2.181 avro'yu geçemez. b) Sermayesi 3.100 avro'yu aşan veya tüzüğü Adalet Bakanlığı tarafından onaylanan formlardan herhangi birine

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

	uyarlanmayan telematik olarak oluşturulan limited şirketler için ücret 100 avro olacaktır. c) Sermayesi 3.100 avro'yu geçmeyen ve tüzüğü Adalet Bakanlığı tarafından onaylanan formlardan herhangi birine uyarlanan telematik olarak oluşturulan limited şirketler için ücret ise 40 avro olacaktır.
Transfer (Devretme/Nakil) vergisi ve damga vergisi ("Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados")	Yatırım ve istihdam yaratmayı teşvik etmek için vergi, işgücü ve serbestleştirme alanlarındaki faaliyetler hakkında 3 Aralık 2010 tarihli ve 13/2010 sayılı Kraliyet Kararnamesine göre muaf tutulan "kurumsal işlemler" başlığı altında yer alan transfer vergisi.
Açılış / işletme ruhsatının ("Licencia de apertura" / "Licencia de funcionamiento") veya resmi sorumluluk beyannamesinin ("Declaración responsable") belediye yetkilisi tarafından kayıt altına alınması için alınan ücret.	Yalnızca bir kez ödenen ve genellikle nispeten düşük miktardaki belediye vergisidir. Faaliyetin türüne bağlı olarak, önceden idari izin alınması gerektiğinde, söz konusu ücretin ilgili kamu idaresinin hesabına (devlet / bölgesel) ödenmesi gerekecektir.
Diğer giderler	Diğer masraflar (örneğin, hukuk müşavirleri için mesleki ücretler) değişkenlik göstermektedir.

Olağan prosedürlerde anonim veya limited şirket kurmak 6 ile 8 hafta arasında sonuçlanmaktadır. 27 Eylül 2013 tarihli ve 14/2013 sayılı Kanun girişimcilerin uluslararasılaştırılmalarına yönelik destek için yürürlüğe konmuş ve limited şirketlerin telematik olarak kurulabilmesi için yeni hızlı bir yöntem getirmiştir. Bu kanun sayesinde limited şirketler yaklaşık 15 gün içerisinde kurulabilmektedir.

Şirketlerin Kurulması ve Büyümesine İlişkin 28 Eylül 2022 tarihli ve 18/2022 Sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinin ardından, bir şirketin kurulması için geçen sürelerde çeşitli şekillerde bir azalma beklenmektedir. İlk olarak, ticari faaliyete başlamak için gerekli prosedürler olan vergi kimlik numarası (NIF) ve sosyal güvenlik kaydının alınması için maksimum 24 saatlik bir süre belirlenmiştir. Ayrıca kanun, şirketin Ticaret Siciline tescil sürecini basitleştirerek azami tescil süresini beş güne indirmektedir. Ayrıca kanun, dijital imza kullanımına ve belgelerin çevrimiçi olarak sunulmasına da izin vererek süreci hızlandırmakta ve evrak işlerini azaltmaktadır. Son olarak, kanun, idari prosedürleri basitleştiren ve belgelerin tek bir giriş noktasından ("CIRCE" olarak adlandırılır) farklı kamu idarelerine elektronik olarak sunulmasına izin veren bir "tek pencere" sistemi kurmaktadır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Vergi kimlik numarası (N.I.F.) ve yabancı kimlik numarası (N.I.E)

İspanyol mevzuatına göre halihazırda İspanya’da ekonomik veya profesyonel çıkarı olan ya da vergi ödenmesi gereken ilgili faaliyetlere katılan herhangi bir birey veya tüzel kişiliğin bir vergi kimlik numarasına (tüzel kişiler için) veya bir yabancı kimlik numarasına (bireyler için) sahip olması gerekmektedir.

Yabancı bir yatırımcı İspanya’ya doğrudan yatırım yaptığında veya İspanya’da bulunan bir işletmenin hissedarı veya yöneticisi olduğunda veya İspanya’da yabancı bir işletmenin şubesini ya da daimi işletmesini açtığında N.I.F. veya N.I.E. başvurusu yapılması gerekmektedir.

a) N.I.E., İspanya’da yerleşik şirketlerin hissedarları veya yöneticileri, İspanya’da bulunan şubelerin vergisel veya yasal temsilcileri, daimi yerleşik işletmeler veya limited şirket girişimcileri gerçek kişiler için çıkartılmalıdır:

İspanya’da N.I.E. çıkarmak için sırasıyla şu kurumlara başvurmak gerekmektedir: İspanya İçişleri Bakanlığı’na bağlı olan Emniyet Genel Müdürlüğü veya Göç İdareleri veya Polis Komiserlikleri

Yurtdışında N.I.E. çıkarmak için sırasıyla şu kurumlara başvurmak gerekmektedir: Yurtdışındaki İspanyol Konsoloslukları aracılığıyla Yabancılar ve Hudutlar Genel Komiserliği

(N.I.E. çıkarmak için talep edilen belgeler: EX15 nolu resmi form bir orijinal ve bir kopya (bu form komiserliklerden ya da internet üzerinden temin edilebilmektedir) Aslı gibidir kaşesi vurulmuş pasaport fotokopisi. Ayrıca söz konusu başvuru bir temsilci aracılığıyla yapılırsa bazı ek belgeler istenecektir.)

b) N.I.F., İspanya’da yerleşik şirketlerin hissedarları veya yöneticileri, İspanya’da bulunan daimi işletmeler veya şubelerin sahipleri tüzel kişiler için çıkartılmalıdır.

İspanya’da N.I.F. çıkarmak için sırasıyla şu kurumlara başvurmak gerekmektedir: İspanyol Vergi Ajansı veya telematik başvuru

Yurtdışında N.I.F. çıkarmak için sırasıyla şu kurumlara başvurmak gerekmektedir: Yurtdışındaki İspanyol Konsoloslukları veya telematik başvuru

Başvurunun ilk adımı için yapılması gerekenler: Firma temsilcisine bir N.I.E. alınması için 030 nolu formun doldurulması, temsilcinin nüfus dairesine kaydı, eğer mümkünse İspanyol Vergi Ajansı’na kaydı; Apostil ve yeminli tercüme ile onaylanmış şirket ikametgahının Ticaret Sicili’ne kaydı, temsilcinin pasaportunun fotokopisi.

Başvurunun ikinci adımı için yapılması gerekenler (Yabancı işletmeye bir N.I.F. ’in verilmesi): Yabancı işletmenin N.I.F. başvurusu için 036 nolu formun doldurulması, şirketin yasal temsilcisine ait İspanyol ulusal kimlik kartı veya N.I.E. ile pasaportu (036 nolu formu imzalayan yasal temsilci olmalıdır), Ticari Sicil’den alınmış orijinal şirket kuruluş belgesi.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

c) İspanya'da kurulacak şirkete verilecek geçici veya sürekli N.I.F.

İspanya'da yerleşik şirketler için geçici veya sürekli N.I.F.'e, İspanya'da yerleşik şirketlerin hissedarları veya yöneticileri olacak yabancı gerçek kişiler veya tüzel kişiler için yapılacak başvurudan farklı olarak, doğrudan başvuru sahibi tarafından veya bir temsilci aracılığıyla yapılacak ücretsiz başvuru sadece İspanya'da yapılabilmektedir.

c.1) Geçici N.I.F. (Şirket kurulmadan önce)

- Olağan prosedür -> Devlet Vergi Ajansı (036 Nolu başvuru formu bir N.I.E.'si veya İspanyol ulusal kimlik kartı olan şirket temsilcisi tarafından imzalanmalıdır. N.I.E.'nin veya İspanyol ulusal kimlik kartının fotokopisi, Ticaret Sicil Merkezi'nden alınmış orijinal açık isim arama sertifikası; şirket kurma niyeti anlaşması.)
- Telematik başvuru prosedürü -> Senedi onaylayan noter Devlet Vergi Ajansı'na telematik yollarla geçici bir N.I.F. verilmesini talep edecektir. Bu işlem için şirket hissedarlarının veya yöneticilerinin bir N.I.E.'si veya İspanyol kimlik numarası olması gerekmektedir.

c.2) Sürekli N.I.F. (Şirket kurulduktan sonra)

- Olağan prosedür (Telematik başvuru prosedürü) -> Devlet Vergi Ajansı (036 Nolu başvuru formu bir N.I.E.'si veya İspanyol ulusal kimlik kartı olan şirket temsilcisi tarafından imzalanmalıdır. 036 Nolu formu imzalayan şirket temsilcisinin şirketteki yetkisini kanıtlayan vekaletnamenin aslı ve fotokopisi; şirket temsilcisinin N.I.E.'sinin veya İspanyol ulusal kimlik kartının fotokopisi; kayıt damgası taşıyan şirket kuruluş belgesinin aslı ve fotokopisi)

İspanya dışında bir ülkeden temin edilen belgeler İspanyolca'ya veya başvurunun sunulduğu Özerk Topluluğun ortak resmi diline çevrilmelidir. Belge, 5 Ekim 1961 tarihli Lahey Sözleşmesi uyarınca düzenlendiği ülkedeki yetkili bir makam tarafından apostil ile tasdik edilmedikçe, belgenin verildiği ülkedeki yetkili İspanyol konsolosluğu ve Dışişleri, Avrupa Birliği ve İşbirliği Bakanlığı tarafından önceden tasdik edilmelidir.

Gelişmekte olan şirketler ekosistemini destekleyen 21 Aralık 2022 tarihli ve 28/2022 sayılı Kanun bir istisna içermektedir. İspanya'da ikamet etmeyecek ve yabancı kimlik numarası (NIE) almak zorunda kalmayacak yatırımcılar için bürokratik gereklilikleri azaltmakta, böylece yatırımı somutlaştırma ve belgeleme için vazgeçilmez bir gereklilik olan vergi kimlik numarası (NIF) için elektronik başvuruyu kolaylaştırmaktadır. Bu basitleştirme, yatırımcı yabancı bir birey ise, yalnızca NIF ile kimlik tespitine izin verilebileceği anlamına gelmektedir. Yabancı kuruluşlar söz konusu olduğunda, Tek Elektronik Belge (DUE) aracılığıyla Bilgi ve İş Yaratma Merkezi (CIRCE) üzerinden yeni kuruluş oluşturulduğunda, yabancı yatırım kuruluşu için NIF'nin aynı sistem kullanılarak alınmasına izin verilmektedir. Buna ilaveten, en gelişmiş ülkelerle uyumlu olarak, yerleşik olmayan yabancı yatırımcılara, kanunun vergi içerikli fiiller için zorunlu kıldığı vergi kimlik numarasını, bir idari ofise talep veya tahsilat için gitmesine gerek kalmadan alabilmeleri için iki alternatif elektronik yöntem sunulmaktadır.

Ancak, bu istisnaların yalnızca gelişmekte olan şirketlerdeki yatırım süreçleri için geçerli olduğu belirtilmelidir. Bir şirketin böyle kabul edilebilmesi için belirli gerekliliklerin karşılanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bir yanda, girişimcilik projesinin yenilikçilik derecesini ve iş modelinin ölçeklenebilirliğini doğrulaması gereken ENISA adında bir

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

İspanyol ajansı bulunmaktadır. Öte yandan, şirketin yaşı (yeni kurulmuş olması veya kuruluşundan bu yana en fazla beş yıl, biyoteknoloji, enerji, sanayi sektörleri veya teknolojinin gelişimine göre diğer sektörlerde yedi yıl olması), şirketin İspanya'da kayıtlı bir ofisi veya işyeri olması ve işgücünün çoğunluğunun İspanya'da sözleşmeli olması, satış rakamının on milyon avro'yu geçmemesi vb. gibi yerine getirilmesi gereken başka şartlar da bulunmaktadır

Diğer şirket türleri: Limited Şirket Girişimcisi (ERL)

İspanya'da girişimcilerin bireysel ihtiyaçlarına göre ticari faaliyetlerini gerçekleştirebilmek için yukarıda belirtilenlere ek olarak oldukça fazla sayıda hukuki seçeneği bulunmaktadır. (Varlıklar Topluluğu, Kooperatif Şirketleri, Kolektif Şirketler, Ortaklık Şirketleri, vb.)

Bunların dışında Limited Şirket Girişimcisi ("*Emprendedor de responsabilidad Limitada*" ("*ERL*")) opsiyonu da bireysel yatırımcıların özel ilgisini çeken seçenekler arasında yer almaktadır.

Limited Şirket Girişimcisi (ERL) statüsü, ticari veya mesleki faaliyetlerine bakılmaksızın, bireysel bir girişimci tarafından belirli koşullar altında işlerinin yürütülmesinden doğan borca ilişkin yükümlülüklerini sahip olduğu evi kapsamayacak şekilde sınırlandırmak amacıyla kullanılabilir.

Bu tür bir hukuki seçenek sadece bir ortağın (girişimcinin) varlığını kabul etmektedir. ERL kurulması için herhangi bir minimum sermaye zorunluluğu bulunmamaktadır. ERL'yi kuran gerçek kişi olduğu için limited şirket girişimcilerine Kurumlar Vergisi (IS) yerine Kişisel Gelir Vergisi (IRPF) uygulanmaktadır.

Şube Açmak

Genel olarak, yabancı bir şirketin İspanya'da şube açması için gerekli olan koşullar, prosedürler ve şube açma maliyetleri yeni bir şirket (yan kuruluş veya bağlı kuruluş) kurulmasına benzemektedir. İlgili yasal süreçler ve maliyetler hakkında özet bilgi aşağıda yer almaktadır.

1. İsim arama sertifikası: Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır. Ancak, Sicil ve Noterlik İşleri Genel Müdürlüğü'nün 24 Mayıs 2007 tarihli kararına göre, yabancı şirketlerin İspanya'da şube açmak için Merkezi Ticaret Sicili'nden isim arama belgesi temin etmeleri gerekmektedir.

2. N.I.F. temini ve İspanyol vergi makamlarıyla yürütülecek işlemler için ana şirketin temsilcisinin atanması: İspanyol vergi makamlarıyla vergi yükümlülüklerine ilişkin işlemlerde ana şirketi temsil etmesi için İspanya'da ikamet eden bir gerçek veya tüzel kişinin atanması (Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.)

3. Lehdarın beyanlarını içeren belge (Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.)

4. Bir İspanyol noter huzurunda şube açılışına ilişkin belgenin icrası: Bu adım, daha önce yabancı ana şirketin yetkili organı tarafından kabul edilen bir şube açma kararının noter huzurunda resmileştirilmesinden oluşmaktadır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Noter tarafından talep edilecek belgeler:

- (i) Bir bağlı kuruluş açılması için gerekli olan belgelere benzer belgeler: Huzurunda bulunan kişinin kimliği, ana şirketi temsile ilişkin vekâletname, lehdarın beyanı, ödeme belgesi ve ödemenin nakit veya aynı olarak yapıp yapılmadığı;
- (ii) ana şirketin mevcudiyetine, tüzüklerine ve yöneticilerinin isimleri ve kişisel bilgilerine ilişkin yeterli kanıt (tercüme edilmiş, resmi ve/veya uygun olduğu şekilde apostil tasdikli); ve
- (iii) şubenin kurulmasına ilişkin olarak ana şirketin yetkili organı tarafından alınan karar.

Şube açılışına ilişkin belge ayrıca Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı Uluslararası Ticaret ve Yatırımlar Genel Müdürlüğü Yabancı Sermaye Sicili'ne yapılan yabancı yatırım beyanını da içerebilir.

5. Ticaret Sicili'ne tescil başvurusu (Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.)

6. Ekonomik faaliyetlerin vergilendirilmesi amacıyla kayıt işlemlerine yönelik prosedürler: Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.

Bir şubenin kurulması süreci genellikle 6 ile 8 hafta sürebilmektedir.

- Katma Değer Vergisi (KDV) yükümlülüğüne ilişkin kayıt: Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.
- Açılış/işletme ruhsatı veya resmi beyanın işlem ücretinin ödenmesi: Yeni bir şirket kurulması için takip edilen prosedür uygulanmaktadır.
- Sosyal güvenlik işlemleri için şirketin kaydı.

Şube ve yan kuruluş arasındaki en önemli farklar aşağıdaki tabloda açıklanmaktadır:

	Şube	Yan Kuruluş
Asgari Sermaye	Bir şube kurmak için sermayeye ilişkin bir yasal zorunluluk bulunmamakla birlikte şubenin belirli bir sermayeye sahip olması pratik nedenlerden dolayı tavsiye edilmektedir.	A.Ş.: 60.000 Avro Limited şirket: 1 Avro
Tüzel Kişilik	Ayrı bir tüzel kişilik değil, ana şirket ile aynı tüzel kişilik	Ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir
İdari Organ	İspanya'da ikamet eden şirket temsilcisi (Şubenin temsilcisi şirketin adına her amaçla özellikle de vergi konusunda hareket etme hakkına sahiptir)	Genel Kurul ve Yönetim Kurulu

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Hissedar Sorumluluğu	Ana şirketin sınırsız sorumluluğu bulunmaktadır.	Hissedarların sorumluluğu genellikle her birinin katkıda bulunduğu sermaye miktarı ile sınırlıdır. Ancak istisnai durumlarda üçüncü kişilerin menfaatlerini korumak için pay sahiplerinde kişisel sorumluluk aranabilmektedir. Bu istisnai durumlarda, mahkemeler "tüzel kişilik perdesinin kaldırılması" prensibini uygulamıştır. Hissedarların şirket tüzel kişiliği korumasını kötüye kullanmaları ihtimaline yönelik olarak mahkemeler detaylı inceleme yapabilmektedir. Bu durumda, şirketin varlıkları ile hissedarların her birinin varlıkları arasında bir ayırım yapılmamaktadır.
Vergilendirme	-İkamet etmeyenlerin gelir vergisi (“Impuesto sobre la Renta de los No- Residentes”) - Bir şubenin kârının merkeze havale edilmesi veya bir yan kuruluşun temettüsünün ana şirkete ödenmesi, ana şirketin veya merkez ofisin yerleşik olduğu ülkeye bağlı olarak İspanya'da vergilendirilecektir. İspanya'nın vergi anlaşması olan ve AB üyesi olmayan bir ülkede yerleşik olan bir şirket, temettüler anlaşmadaki indirimli oran üzerinden vergilendirilecek ve şube kârlarının havalesi, çoğu anlaşmaya göre, İspanya'da vergiden muaf tutulacaktır (bkz. Detaylı bilgi için Türkiye ve İspanya arasındaki	- A.Ş. Gelir Vergisi (“Impuesto sobre Sociedades”) - Yan kuruluşun ana şirketine kâr payı ödemesi Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının çoğuna göre indirimli oranlarda yapılmaktadır. Türkiye ile İspanya arasındaki anlaşmaya göre bu oran %5 veya %15'tir. -Yan kuruluşun hissedarlarından alınan kredilere olan faiz, şube için vergiden düşürülebilmektedir. (Belirli koşullar altında olmakla beraber)

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

	çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması). - Yabancı bir şirketin İspanya şubesine kullandığı kredilere olan faiz, şube için vergidendüşürülememektedir.	

Temsilcilik Açmak

İspanya'da bu tür bir kuruluş, yatırımcıların çok fazla yasal formaliteye uymak zorunda kalmadan yatırım kararlarını dayandırabilecekleri her türlü bilgiyi elde etmelerini sağlamaktadır. Temsilcilik bu nedenle pazar araştırması yapmak, yatırım planlanan sektördeki rekabet düzeyini incelemek, yatırım için finansal tahminleri ve kar tahminlerini derlemek, hisse veya varlık satın alarak şirketlerin satın alınmasını müzakere etmek ve ayrıca sorumlulukları tespit etmek için de ideal bir araçtır.

Temsilcilik bürolarını ayrıntılı olarak düzenleyen özel bir mevzuat bulunmamaktadır. Faaliyetleri, İspanya ile diğer ülkeler arasında çifte vergilendirmeyi önlemek için yapılan anlaşmalarda tanımlanmıştır (işyeri ile ilgili maddeler). Bu anlaşmaların yokluğunda, İspanyol mevzuatı uygulanıp temsilcilik ofisi bir kalıcı kuruluş olarak kabul edilecektir (vergi düzenlemelerinde görünen tanım).

Temsilcilik ofislerinin temel özellikleri:

-Yasal kişilik: Ana şirketlerinden ayrı bir tüzel kişiliği bulunmamaktadır. Temsilciliğin tüm borçlarından ana şirket sorumludur.

-Yönetim organı: Resmi bir yönetim organı yoktur, ancak ofisin temsilcisi kendisine verilen yetkilere göre hareket etmektedir.

-Açılış prosedürleri: Temsilcilik ofisi açmak için herhangi bir prosedür bulunmamaktadır. Vergi, çalışma ve sosyal güvenlik nedenleriyle resmi bir belgenin düzenlenmesi gerekebilmektedir (veya yabancı bir noter huzurunda düzenlenmiş, apostil ile usulüne uygun olarak tasdik edilmiş bir belge veya herhangi bir temsilcilik ofisinin vb. açıldığını gösteren diğer resmi bir belge). Bir temsilciliğin açılışı Ticaret Sicili'ne kayıt edilmemektedir. Temsilcilik ofislerinin resmi yönetim organları yoktur; her bir ofisin temsilcisi, temsilciliğin faaliyetlerini o temsilciye verilen yetkilere göre yürütmektedir.

-Faaliyetler: Temsilcilikler ticari işlemde bulunamazlar. Temsilcilik bürosunun faaliyetleri, prensip olarak sınırlıdır, esas olarak koordinasyon, iş birliği vb. içermektedir.

Şirket Feshi

Şirketlerin kapatılması, tasfiyesi ve feshine ilişkin ana düzenleme Sermaye Şirketleri Kanunu'dur. Sermaye Şirketleri Kanunu'nun revize metnini onaylayan düzenleme 2 Temmuz 2010 tarihli ve 1/2010 sayılı Kraliyet Yasama Kararnamesi'dir.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Öte yandan, iflas işlemlerini düzenleyen birincil düzenlemeler, İflas Kanunu'nun birleştirilmiş metnini onaylayan 5 Mayıs 2020 tarihli ve 1/2020 sayılı Kraliyet Kararnamesi ile 9 Temmuz 2003 (kısmi) tarihli ve 22/2003 sayılı Kanun'dan oluşmaktadır.

Her iki mevzuat da sonuncusu bir AB mevzuatını İspanyol mevzuatına aktaran yakın tarihli bir değişiklik (önleyici yeniden yapılandırma çerçeveleri, borcun tasfiyesi ve diskalifiyeler, yeniden yapılandırma, iflas ve borcun tasfiyesi ile ilgili prosedürlerin etkinliğini artırmaya yönelik tedbirler hakkında olan ve AB'nin 2017/1132 sayılı mevzuatını (Yeniden yapılandırma ve iflas mevzuatı) tadil eden, Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 20 Haziran 2019 tarihli ve 2019/123 sayılı düzenlemesinin iç mevzuata aktarılması için 1/2020 sayılı Kraliyet Kararnamesi ile onaylanan ve İflas Kanunu'nun birleştirilmiş metninde değişiklik yapan 5 Eylül 2022 tarihli ve 16/2022 sayılı Kanun) olmak üzere birçok değişikliğe uğramıştır.

Bu kanun, gerçek ve tüzel kişiler aleyhine iflas işlemlerinin başlatılabileceği yasal çerçeveyi ve alacaklı ile borçlu arasında uzlaşma usullerini belirlemektedir. Söz konusu mevzuata ek olarak, İspanya'daki şirketlerin tasfiyesi Medeni Usul Yasası, Menkul Kıymetler Piyasası Yasası, Kredi Kuruluşları ve Yatırım Hizmetleri Firmaları Yasası, Şirketler Yasası, Sigorta ve Yenileme ile Yeniden Sigorta Hizmetleri Yasası hükümlerine de tabi olabilmektedir.

İspanya'da şirket feshi süreci iflas, kayıp, başka şirketle birleşme gibi yasal nedenlerle likidasyon veya tasfiye gereksinimi oluşması halinde işlemler başlatılır. İflas süreci şirket sahibi için tek çare haline gelmiş ise süreci mümkün olduğunca erken başlatmak önem taşımaktadır. İflas Kanunu kapsamında şirketler icra yoluyla veya doğrudan tasfiye hallerinde aşağıdaki süreçleri takip eder:

- Varlıkların tasfiyesi veya şirketin yeniden yapılandırılmasına imkan veren doğrudan tasfiye işlemi kapsamında kredi düzenlemesi veya konkordato süreci başlatılır.
- Firmanın tasfiye işlemi tebellüğ etmesinden itibaren en geç 2 ay içerisinde şirket müdürleri bir resmi tasfiye düzenlemesi başlatmakla yükümlüdür.
- Tasfiye düzenlemesi borçlu ve alacaklılar arasında varılan uzlaşmayı içerebilir. Bu kapsamda borcun yeniden yapılandırılması veya taksitlendirilmesi gerçekleştirilebilir.
- Eğer borçlu firma uzlaşmayı reddederse veya hakim süreci başlatırsa borçlu firma tasfiye halinde firmaya dönüşür.
- Tasfiye düzenlemesi, borçlu tarafından tüm borçların ödenmesi halinde veya alacakların sıraya konması ile sona erer.
- Hakim tasfiye sürecinde firmanın kusuru olup olmadığına karar verir. Eğer iflasa gidilmesinde firmanın kusuru olduğu yönünde karar çıkar ise borçlu firmaya 15 yıl boyunca ticari faaliyette bulunma ve varlıklarını yönetme yasağı getirilir.

Diğer yandan şirketin feshi gönüllü olarak da vuku bulabilir. Örneğin şirket kuruluşunda belirlenen hedeflere ulaşmış veya uzun süredir gayri faal halde olduğu için ömrünü tamamlamış kabul edilebilir. Bu gibi gönüllü şirket feshi hallerinde firmanın uygun biçimde kapatılması için aşağıdaki süreç izlenir:

- Hissedarların katılımıyla şirket feshi önerisi için olağanüstü genel kurul toplanır.
- Önerinin kabulü halinde bir veya birden fazla müdür/hissedar borçların ödenmesi işlemlerini yürütmek üzere görevlendirilir.
- Tüm borçlar ödendikten sonra geriye kalan para ortaklar arasında paylaşılır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Bütün tasfiye işlemleri tamamlandığında noter huzurunda şirket kapanışı belgesi düzenlenir. Bu belge nihai tasfiye bilançosunu ve tüm hissedarların payları ile kimlik bilgilerini içermelidir.
- Tasfiye sonrası hissedarlara ödenen tutarın %1'i oranında damga vergisinin tasfiye belgesi düzenlendikten sonraki 30 gün içinde ödenmesi gerekir.
- Tasfiye belgesi düzenlenmesinden sonraki 1 ay içerisinde şirketin ticaret sicilinden ve vergi kayıtlarından sildirilmesi gerekir.
- Firmanın kapanışı veya ticari faaliyetinin durdurulmasından itibaren 6 iş günü içerisinde şirketin sosyal güvenlik kurumuna kapanış bildiriminde bulunması gerekir.
- Şirket tarafından herhangi bir lisans veya izin belgesine başvurulmuş ise bu başvuruların geri çekilmesi gerekir.

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

c. Vergi Uygulamaları

Genel Bilgi

İspanya'daki ulusal vergiler aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

1) Doğrudan vergiler:

1.1) Gelir Vergisi:

- Kurumlar Vergisi
- Kişisel Gelir Vergisi
- Yerleşik Olmayan Kişi Vergisi

1.2) Sadece bireyleri etkileyen vergi:

- Varlık Vergisi
- Miras ile Hediye Vergisi

2) Dolaylı Vergiler:

- KDV
- İntikal ve Damga Vergisi
- Tüketim Vergisi
- İthalatta Gümrük Vergileri
- Sigorta Primleri Vergisi
- Bazı Dijital Hizmetler Vergisi ("Google Vergisi")
- Mali İşlemler Vergisi ("Tobin Vergisi")
- Tek kullanımlık plastik ambalajlarda tüketim vergisi

İspanyol hükümeti kısa bir süre önce, bankalara ve enerji şirketlerine 2023 ve 2024 yıllarında uygulanacak yeni geçici vergiler getirmiştir. Bankacılık üzerindeki yeni geçici vergi, 2019 yılındaki satış miktarı 800 milyon avro'dan fazla olan finansal kuruluşların faiz ve komisyonlarına uygulanacak olan %4,8'lik vergiden oluşmaktadır ve bu kuruluşların yalnızca İspanya'da yürüttüğü faaliyetleri etkileyecektir. Enerji vergisi ise 2019 yılında 1 milyar avro'nun üzerinde gelir elde eden enerji şirketlerinin satış miktarı üzerinden %1,2 oranında uygulanacaktır. Düzenlemeye tabi faaliyetlerden elde edilen gelir, vergi matrahından hariç tutulmuştur. Ayrıca, doğrudan bir vergi olan ve doğası gereği kişisel ve Varlık Vergisi'ni tamamlayıcı bir nitelik arz eden, varlıklı kişiler üzerinden alınan geçici dayanışma vergisi onaylanmıştır. 2023 ve 2024 yıllarında, varlıkları 3,7 milyon avro'dan (veya mutat mesken değeri dahil ise 4 milyon avro'dan) fazla olan kişilerden %1,7 ile %3,5 arasında değişen oranlarda vergi talep edilecektir.

Bu vergilerin yanı sıra, İspanya'daki Özerk Yönetimler tarafından uygulanan diğer vergiler de bulunmaktadır. (Örnekler: Büyük ticari kuruluşlar vergisi, turistik işletmelerde konaklama yapıldığında ödenen vergi, evler boş tutulduğunda ödenen vergi). Yerel belediyelerin uyguladığı vergiler de mevcuttur. (Örnek: Emlak vergisi, mekanik çekiç araçları vergisi)

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Vergi Beyanı ve Hesaplanması

Bir firmanın Kurumlar Vergisi mükellefi olması için temel husus İspanya’da “yerleşik” olmasıdır. Aşağıdaki koşullardan birini taşıyan bir firma “yerleşik” kabul edilir:

- İspanya kanunlarına göre kurulmuş olmak
- Şirket merkezinin İspanya’da olması
- Şirketin yönetim merkezinin İspanya’da bulunması

Kurumlar vergisini şirket, finansal yılın bitiminden sonraki altı aydan itibaren 25 gün içerisinde ödenmelidir. Örneğin finansal yılı 31 Aralık’ta biten bir şirketin kurumlar vergisini ödemesi için son tarih 25 Temmuz’dur. Tüm şirketlerin yıllık mali kayıtlarını Ticaret Sicili’ne (Registro Mercantil) bildirmeleri zorunludur.

İspanya’da standart kurumlar vergisi oranı %25’tir. Vergilendirilen şirketin ve yapılan işin türüne göre (örnekler: emlak yatırım fonlarına (% 1), bazı kooperatiflere (% 20) veya petrol, gaz araştırma ve işletmeciliği yapan işletmelere (% 30)) diğer vergi oranları uygulanabilmektedir.

Borsada işlem gören emlak piyasasında yatırım (SOCIMI olarak bilinir) yapmak için vergi oranı %19’dur.

Yeni oluşturulan şirketler, kâr elde ettikleri ilk iki vergi dönemi için %15 vergi oranı üzerinden vergilendirilir. Ancak, bu oranla ilgili bazı kısıtlamalar bulunmaktadır (örneğin bu oran ulusal veya uluslararası bir grubun parçası olan yeni kurulmuş şirketler veya ana iş faaliyetleri daha önce ilgili bir kuruluş veya şahıs tarafından gerçekleştirilen şirketler için geçerli değildir).

Gelişmekte olan şirketler ekosistemini teşvik eden 21 Aralık 2022 tarihli ve 28/2022 sayılı Kanun’un 7. maddesine göre, İspanya topraklarında yerleşik bir işyeri aracılığıyla gelir elde eden ve Kanun uyarınca gelişmekte olan bir şirket ön başlığı altında nitelendirilen şirketler, pozitif vergi matrahına sahip oldukları ilk vergi döneminde %15 oranında vergilendirilirler. Bu oran, mükellefin gelişmekte olan şirket statüsünü koruması koşuluyla sonraki üç vergi dönemi için de geçerli olacaktır. Bu kurallar hem Kurumlar Vergisi hem de Yerleşik Olmayanlar için Gelir Vergisi açısından geçerli olacaktır.

İspanya’da yerleşik olmayan şirket ve şahıslar İspanya’da elde ettikleri gelirlere ilişkin olarak **“yerleşik olmayanlar için gelir vergisi”** mükellefidir. Bu verginin nasıl tahsil edileceği hususu mükellefin İspanya’da “devamlı iş yeri (Dİ)” olup olmamasına göre değişir.

- Devamlı iş yeri statüsünde ise: İspanya’daki devamlı (sabit) iş yerleri, net gelirleri üzerinden İspanyol şirketleri ile aynı oranda (genelde %25) vergilendirilmektedirler. İspanya’da devamlı olarak yerleşik bulunmayan kuruluşlar ve devamlı bir kuruluş aracılığıyla faaliyet gösteren bireylerin ülkede yerleşik kişiler veya kuruluşlarla aynı şartlarda (maaş geliri, menkul sermaye geliri, vb.’nin üzerinden) vergilerini ödemeleri veya vergi ödemelerini gerçekleştirmeleri gereklidir.

- Devamlı iş yeri statüsünde değil ise: Dİ statüsünde olmayan şirket ve şahıslar İspanya’da elde ettikleri her bir kazanç üzerinden ayrı ayrı vergilendirilir. Genel oran %24’tür. (Kar paylarından, ortak yatırım girişimlerinin sermayesinden, sermayeyi temsil eden menkul

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

kıymetlerin kullanılmasından ve toplu yatırım girişimlerinden elde edilen gelirler için vergi %19'dur.)

İspanya ile Türkiye arasında Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması olduğundan dolayı söz konusu anlaşmaya göre "devamlı iş yeri" tanımını iyi bilmek gerekmektedir. Çünkü bu tanım vergilendirmeyi belirleyecektir. Bu anlaşmanın amaçları bakımından "devamlı iş yeri" terimi, bir teşebbüsün işlerinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelmektedir. "İş yeri" terimi şunları kapsamına almaktadır:

- Yönetim yeri, şube, ofis, fabrika veya depo
- Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer
- Altı ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi ya da bunlarla ilgili gözetim faaliyetleri bir iş yeri oluşturmaktadır.

Katma Değer Vergisi (KDV):

Avrupa Birliği KDV mevzuatı İspanyol hukukuna aktarılmıştır. Aşağıdaki işlemler, tüccarlar ve meslek sahipleri tarafından gerçekleştirildiğinde KDV'ye tabidir:

- Genel olarak maddi mülkün elden çıkarılması olarak tanımlanan mal tedariki, öte yandan bu türden bir devri içermeyen belirli işlemler de KDV amacıyla mal tedariki olarak değerlendirilebilmektedir.
- AB içi mal alımları (genellikle, başka bir üye devletten İspanya KDV bölgesine gönderilen veya nakledilen malların alımı).
- Mal ithalatı: Bu işlemler kimin gerçekleştirdiğine bakılmaksızın KDV'ye tabidir.
- Hizmet tedariki.

Çoğu mal ve hizmet tedariki için geçerli olan standart KDV oranı %21'dir.

Bununla birlikte, belirli ürünlerin tedariklerine, AB içi satın alımlarına ve ithalatlarına uygulanan %10'luk indirimli bir oran bulunmaktadır. (Örnek: Alkollü içecekler ve ilave şeker içeren serinletici içecekler, meyve suları ve gazlı içecekler hariç olmak üzere, insanlara veya hayvanlara yönelik gıda maddeleri veya tatlandırıcılar veya hizmetler (Örnek: Restoranlar, yolcuların taşınması ve bagajları vb.))

Bazı temel gıda ürünlerine uygulanan %4 gibi çok düşük bir oran da bulunmaktadır. Örnek: İspanyol Gıda Yasasına göre doğal ürünler olan ekmeğin unu; doğal, sertifikalı, pastörize, konsantre, yağsız, sterilize, UHT, buharlaştırılmış ve toz süt; peynir, yumurta, meyve, sebze, baklagiller, yumru kökleri ve tahıllar veya hizmetler (örneğin: Hareket kabiliyeti kısıtlı kişiler (engelliler) için tekerlekli sandalye onarım hizmetleri)

Ukrayna'daki savaşın ekonomik ve sosyal sonuçlarına yanıt olarak ve La Palma adasının yeniden inşasını ve hassas diğer durumları destekleyen önlemleri içeren 20/2022 sayılı Kraliyet Kararnamesi 28 Aralık 2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Bu Kararname, aralarında Katma Değer Vergisi (KDV) ile ilgili olanların da bulunduğu çeşitli vergi tedbirleri içermektedir ve öncelikli olarak belirli temel gıdalara uygulanan vergi oranlarını geçici olarak düşürmeyi ve halihazırda indirilmiş vergi oranlarının belirli mallara ve hizmetlere uygulanmasını genişletmeyi amaçlamaktadır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Örneğin, yakacak olarak kullanılmak üzere odun ve biyokütleden elde edilen doğal gaz, briket ve peletlerin teslimatları, topluluk içi alımları ve ithalatındaki %5'lik indirimli vergi oranı 31 Aralık 2023 tarihine kadar uzatılmıştır. COVID-19'un etkileriyle mücadele etmek için gerekli ürünlerin (örneğin SARS-CoV-2'nin in vitro teşhisi için tıbbi cihazlar ve aşılar) tedarikiyle ilgili belirli mal ve hizmetlerin teslimatları, ithalatları ve topluluk içi satın alımları için halen geçerli olan %0'lık vergi oranı uygulanmaktadır. Son olarak, bazı gıda ürünlerinde vergi oranları geçici olarak düşürülmüştür (zeytin ve tohum yağları ile makarna için %10'dan %5'e; süt, peynir, yumurta, meyve, sebze, bakliyat vb. ürünler için %4'ten %0'a). Ancak gıdadaki KDV oranları, enflasyonun seyrine bağlı olarak 2023 yılı Mayıs ayında normal oranlarına dönebilecektir.

İspanya içerisinde sadece Kanarya Adaları ve İspanya'nın Afrika topraklarındaki iki özerk şehri olan Ceuta ve Melilla'da KDV uygulanmamaktadır. Kanarya Adaları'nda, 1 Ocak 1993'ten beri yürürlükte olan Kanarya Genel Dolaylı Vergisi (IGIC) uygulanmaktadır. IGIC, KDV'ye çok benzer olan ve Kanarya Adaları'nda tüccarlar ve meslek sahipleri tarafından mal ve hizmetlerin tedarikinde veya mal ithalatında uygulanan dolaylı bir vergidir. Ceuta ve Melilla'de ise farklı bir dolaylı vergi alınmaktadır. (Üretim, hizmetler ve ithalat vergisi).

İntikal Vergisi ve Damga Vergisi. İntikal ve damga vergisi sınırlı sayıdaki işlemlerden alınmaktadır. Bu işlemler: Kurumsal işlemler (%1), Gayrimenkul sahip değişikliği (%6), taşınır varlıkların ve idari imtiyazların transferleri (%4) belirli haklar (temel teminatlar, emekli aylıkları, güvenlik veya krediler) (%1) ve bazı kamu tapu işlemleri (%0,5) olarak sıralanmaktadır.

Özel tüketim vergileri. İspanya'da, bu konuda AB mevzuatına uygun olarak birkaç çeşit tüketim vergisi bulunmaktadır:

- (I) Tüketime ilişkin tüketim vergileri (alkollü içecekler, bira, petrol ve gaz ve tütün ürünleri),
- (II) Belirli ulaşım araçlarına özel vergi (Kanarya Adaları, Ceuta ve Melilla'da da uygulanabilir)
- (III) Elektrik tüketimine uygulanan elektrik vergisi (İspanya genelinde uygulanır).

Muhasebe Kayıtları

Muhasebe kayıtlarına ilişkin esaslar Ticaret Kanunu ile belirlenmiştir. Bu çerçevede tüm ticari işletmeler işgal alanlarına uygun biçimde düzenli muhasebe kaydı tutmak, ayrı bir deftere de stoklarını ve bilançolarını işlemekle yükümlüdür. Şirketler ayrıca Yıllık Genel Kurul veya Özel Oturumlarda ve diğer karar organlarıncı alınan kararları ayrı bir deftere işlemek zorundadır. Şirketler muhasebe defterlerini kullanmaya başlamadan önce şirket merkezlerinin bulunduğu yerdeki Ticaret Sicili'ne tasdik ettirmekle yükümlüdür. Ayrı ayrı dokümanlarda tutulan kayıtlar ve notlar da zorunlu muhasebe defterinde bir araya getirilerek ilgili raporlama döneminin bitiminden itibaren 4 ay içerisinde resmi olarak onaylatılmalıdır.

İspanyol mevzuatı, finansal tabloların şu tabloları içermesi gerektiğini belirtmektedir: bir bilanço, bir gelir tablosu, dönem boyunca özkaynaktaki değişiklikleri yansıtan bir tablo, nakit akış tablosu ve finansal tablolara ilişkin notlar. (Bu amaç için talep edilmemekle birlikte yöneticilerden ayrı bir rapor da temin edilebilmektedir). Bununla birlikte, nakit akış tablosu ve

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

öz kaynak değişim tablosu, mevzuatın uygun gördüğü hallerde zorunlu değildir. (Örneğin, kısaltılmış bir bilanço hazırlamasına izin verilen şirketler için).

Buna ilaveten, yasal düzenlemeler, belirli büyüklükteki bazı kamu yararına şirketlerin yönetim raporuna veya ayrı bir rapora, şirketin en azından hem çevresel durumunu içeren hem de personelin yanı sıra sosyal konular, insan haklarına saygı ve yolsuzlukla mücadele konularına yer veren finansal olmayan bilgi beyanını dahil etmesini şart koşturmaktadır.

İspanyol Ticaret Kanunu ve Sermaye Şirketleri Kanunu, muhasebe ilkelerini ve değerlendirme kriterlerini belirlemektedir. Ayrıca Sermaye Şirketleri Kanunu, finansal tablo dipnotlarında yer alması gereken açıklamaları belirtmektedir.

Son olarak, İspanya Ulusal Bütçe Planı ("Plan General de Contabilidad") ayrı mali tablolara dahil edilecek içerikleri belirlemektedir. Yasal yapılarının şahıs şirketi olup olmadığına bakılmaksızın tüm şirketler tarafından ayrı mali tablolara dahil edilecek içeriklerin belirtilmesi zorunludur. Öte yandan KOBİ'ler bu tip firmalar için daha basitleştirilmiş olan mali hesap tablosu içeriğine göre diğer tip hesap planlarını uygulayabilmektedirler. Bazı sanayi sektörü firmaları da sektörel hesap plan tablolarından yararlanabilmektedir.

Amortisman

İspanya'da amortisman esas olarak İspanyol Ticaret Kanunu ve İspanya Genel Muhasebe Planı (PGC) kapsamında düzenlenmektedir ve her iki mevzuat da mali tabloların İspanyol muhasebe düzenlemelerine uygun olarak hazırlanması ve sunumu için yönergeler sağlamaktadır. PGC, varlığın faydalı ömrünü, amortisman yöntemini ve uygulanması gereken minimum yıllık amortisman oranlarını belirleme kriterlerini ortaya koymaktadır. Ayrıca, varlıkların elden çıkarılmasının nasıl muhasebeleştirileceği ve değer düşüklüğü zararlarının nasıl ele alınacağı konusunda rehberlik sağlamaktadır.

İlgili düzenlemelere ve yönergelere uyum, şirketlerin finansal durumlarını doğru bir şekilde yansıtmaları ve İspanya'daki geçerli muhasebe standartlarına uyumu sağlamaları için kritik öneme sahiptir. Ayrıca, belirli sektörlerdeki şirketler, varlık amortismanını etkileyen ilave düzenlemelere tabi olabilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda amortismanla ilişkin hükümler de yer almaktadır. Bu Kanun, işletmelerin varlıklarının maliyetini, PGC kriterleri tarafından belirlenen faydalı ömürleri boyunca düşmelerine izin vermektedir. Ayrıca, çeşitli varlık türlerine uygulanabilecek maksimum ve minimum amortisman oranlarını ve belirli durumlarda hızlandırılmış amortisman oranlarını belirtmektedir.

Muhasebede, sınırlı faydalı ömre sahip varlıklar, şirketin hesaplarındaki varlığın değerinin zaman içinde kademeli olarak azaltılması süreci olan amortismanla tabi tutulmaktadır. Amortisman gideri, varlığın değerinin tahmini faydalı ömrüne bölünmesi ile hesaplanır ve kar zarar hesabına kaydedilir. Bir varlığın faydalı ömrü, teknolojik gelişmeler ile aşınma ve yıpranma gibi faktörler dikkate alınarak beklenen kullanım süresi ile belirlenmektedir.

Şirketin muhasebe kayıtları, doğrusal veya hızlandırılmış da olabilen, kullanılan amortisman yöntemini yansıtmalıdır. İspanya'daki şirketlerin, varlıkların tahmini faydalı ömürlerinin yanı sıra, kullanılan kalıntı değer ve amortisman yöntemini yıllık olarak gözden geçirmesine, bu

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

varlıkların halihazırda kullanımda ve şirketin ekonomik durumuna uygun olduğunun teyidi için gerek duyulmaktadır.

Şirketler ayrıca her varlığın birikmiş amortismanını ve varlığın orijinal maliyeti ile birikmiş amortismanı arasındaki fark olan defter değerini takip etmelidir. Bu bilgiler, şirketin finansal durumunu doğru bir şekilde raporlamak ve kurumlar vergisi açısından vergiye tabi geliri hesaplamak için gerekmektedir.

Sonuç olarak, İspanya'da muhasebede amortisman prosedürlerini yöneten kural ve düzenlemeleri anlamak şirketler için önem arz etmektedir. Amortisman prosedürlerinin uygun şekilde belgelenmesi ve doğru kayıt tutma, şirketlerin hem PGC'ye hem de vergi düzenlemelerine uymalarına, mali durumlarını doğru bir şekilde raporlamalarına ve vergi makamları tarafından para cezalarına veya denetimlerine tabi olma riskini en aza indirmelerine yardımcı olabilmektedir.

Vergi Muafiyeti

Her özel verginin ulusal düzenlemeleri kendi muafiyetlerini belirlemektedir. Bu muafiyetler burada listelenemeyecek kadar çok sayıda bulunmaktadır. Bu nedenle birkaç tanesine aşağıda değinilmektedir:

1) Kurumlar vergisi

Vergi kanununun 9. maddesine (27/2014 Sayılı Kanun) dahil edilen vergiden toplam muafiyet durumları bulunmaktadır. Örneğin, Özerk Yönetim organları ve Özerk Yönetimlerin benzer kamu hukuku kurumları vergi ödemekten muafır.

Tüzel kişi tarafından elde edilen gelir türüne uygulanan muafiyetler de vardır. Örneğin:

- Hisselerin / iştiraklerin satışından elde edilen temettü ve gelir muafiyeti
- Yurt dışında bir işyeri vasıtasıyla elde edilen gelirin muafiyeti.

2) Kişisel Gelir Vergisi

Vergi kanununun 7. maddesi (35/2006 Sayılı Kanun) muafiyetlerin listesini içermektedir. Örnekler:

- Çalışanın işten kovulması veya işten çıkarılması için Çalışanlar Statüsünde zorunlu nitelikte belirtilen miktarda tazminat
- Hem İspanya'da hem de yurtdışındaki çalışmalarını incelemek amacıyla kar amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından veya kamu kurumları tarafından verilen burslar
- Belirli varsayımlar altında fiilen yurtdışında yapılan işlerden elde edilen kazançlar.

3) Katma Değer Vergisi

Vergi kanununun (37/1992 Sayılı Kanun) 21 ile 26. Maddeleri, farklı muafiyetler ve koşullar ile ilgilidir:

- Madde 20. İç işlemlerde muafiyetler.
- Madde 21. Mal ihracatında muafiyetler.
- Madde 22. İhracata benzer işlemlerde muafiyetler.
- Madde 23. Serbest bölgeler, serbest depolar ve diğer depolar ile ilgili muafiyetler.
- Madde 24. Gümrük ve vergi rejimlerine ilişkin muafiyetler.
- Madde 25. Başka bir üye devlet için gönderilen malların teslimatındaki muafiyetler.
- Madde 26. AB içi mal alımlarında muafiyetler

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Diğer Hususlar

1) İspanya çifte vergilendirmeyi önlemek için 103 adet uluslararası anlaşma imzalamış olup 98 tanesi şu anda yürürlüktedir. Geriye kalan 5 tanesi, müzakere sürecinin farklı aşamalarında yer almaktadır.

2) Türkiye ile İspanya arasında Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve gelir üzerinden alınan vergilerde vergiden kaçınmanın önlenmesi için bir anlaşma vardır. İspanya örneğinde, bu anlaşma aşağıdaki vergileri etkilemektedir:

- i) Bireylerden alınan gelir vergisi; (Impuesto Sobre la Renta de las Personas Físicas)
- ii) Kurumlar vergisi; (Impuesto Sobre la Renta de Sociedades)
- iii) İspanya’da mukim olmayanlardan alınan gelir vergisi; (Impuesto Sobre la Renta de No Residentes) ve
- iv) Yerel gelir vergileri (Impuestos Locales sobre la Renta)

Anlaşma metnine buradan ulaşabilirsiniz:

<https://www.gib.gov.tr/cifte-vergilendirmeyi-onleme-anlasmalari>

3) Yukarıda belirtilen anlaşma, belirli doğrudan vergileri etkilemektedir (önceki maddeye bakınız). KDV gibi dolaylı vergilere uygulanmamaktadır. KDV söz konusu olduğunda ve diğer AB üye devletlerinde bulunan girişimciler tarafından İspanya’da uygulanan verginin iadesi prosedürleri haricinde, İspanya tarafından üçüncü ülkelerle (Kanada, İsrail, Japonya, Monako, Norveç ve İsviçre) veya Türkiye ile KDV konusunda imzalanmış bir anlaşma bulunmamaktadır.

4) Kanarya Adaları’nın ve İspanya’nın Afrika’da bulunan özerk şehirleri Ceuta ile Melilla’nın coğrafi olarak Iber Yarımadası’ndan uzak mesafede bulunmasını telafi etmek amacıyla bu bölgelere özel olarak getirilen vergisel avantajlar da vardır.

5) Son olarak, raporumuzun daha çok İspanya’daki mevcut başlıca vergileri açıkladığını belirttikten sonra doğrudan vergileri farklı olan bazı özerk bölgelerin bulunduğunu hatırlatmakta fayda vardır. (Örnek vergiler: kurumlar vergisi, kişisel gelir vergisi ve servet vergisi). Bask ve Navarra Özerk Bölgeleri, bu alanda kendi düzenlemelerine sahip olmalarına izin veren iki özel rejime sahiptir. (Bask Ülkesi Özerk Yönetim Hükümeti ile Ekonomik Mutabakat ve Merkezi Hükümet (Madrid) ile Navarra İli Hükümeti arasındaki Ekonomik Anlaşma)

d. Sosyal Güvenlik Uygulamaları

İspanya’da genel kural olarak İspanya’da çalışanlar, bir iş yerine bağlı olarak çalışanlar, serbest meslek sahipleri, üretim kooperatiflerinin üyeleri, hizmetçiler, askeri personel, memurların hepsi İspanyol Sosyal Sigorta Kurumu’na kayıtlı olup ilgili sosyal sigorta paylarını yatırmakla yükümlüdür. (İspanya’nın sosyal güvenlik anlaşması imzaladığı ülkelerden geçici olarak İspanya’ya gelmiş ve burada görevlendirilmiş çalışanlar bu zorunluluğa tabi değildir.)

İspanyol Sosyal Güvenlik Programı birçok sayıda program içermektedir:

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Genel sosyal güvenlik programı
- Genel sosyal güvenlik programında özel muameleye hak kazanan bazı durumlar vardır: sanatçılar, demiryolu işçileri, satış temsilcileri, tarım işçileri, vb.
- Özel sosyal güvenlik programları: Denizciler, serbest meslek sahipleri, memurlar, askeri personel, maden işçileri ve öğrenciler

Genel kural olarak işverenler ve çalışanları yukarıda ilk olarak belirttiğimiz genel sosyal güvenlik programına tabi olacaktır. Çalışanların veya işverenlerin genel sosyal güvenlik sistemine tabi olduğu durumlarda, sosyal güvenlik ödemelerinin bir kısmı işveren tarafından bir kısmı da çalışan payından ödenmektedir.

Personele ait sosyal güvenlik paylarını belirlemek amacıyla bir dizi profesyonel ve mesleki kategori sınıfları yaratılmıştır. Her kategorinin, genellikle yıllık bazda gözden geçirilen bir maksimum ve minimum katkı tabanı bulunmaktadır. (Örnek: mühendisler ve üniversite mezunları: Minimum ödenek aylık: 1.759,50 Avro ve Maksimum ödenek aylık: 4.495,50 Avro (2022 yılı)). Toplam tazminatı maksimumu aşan veya minimuma ulaşamayan işçiler, katkı paylarını kendi kategorileri için katkı tabanına uygun hale getirmelidir.

2023 yılı Genel Sosyal Güvenlik Programı kapsamındaki işveren ve çalışanlar için geçerli olan katkı oranları aşağıda yer almaktadır:

	İşveren Payı (%)	Çalışan Payı (%)	Toplam (%)
Genel sigorta pay oranı	24,10	4,80	28,90
İşsizlik:			
- Genel kural: Belirli süresi olmayan iş kontratları, staj kontratları; engelli çalışanların kontratları (%33'ten az olmayan bir engelliliği kabul edilenler)	5,50	1,55	7,05
-Belirli iş kontratları	6,70	1,60	8,30
Profesyonel Eğitim Payı	0,60	0,10	0,70
Maaş garantisi fonu payı	0,20	-	0,20
Toplam	30,40	6,45	36,85
Belirli süreli iş kontratlarının toplamı	31,60	6,50	38,10

İşverenin sosyal sigorta katkı payı oranı firmanın faaliyetlerine bağlı olacak olsa dahi genel kural olarak firmanın faaliyetlerine göre belli olacak Devlet Bütçe Kanunu'nda öngörülen iş kazaları ve hastalık olasılıkları ile ilgili ek yüzdeler belirli meslekler veya durum söz konusu olduğunda eklenebilmektedir (Bu oranlar değişkendir ve ofislerde çalışanlar için %1,5'ten, madencilik veya diğer maden çıkarma endüstrilerinde çalışanlar için %7'den fazla olabilmektedir.).

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

İşverenler, çalışanların katkı payını maaş bordrolarından düşüp işverenin katkı payına ek olarak bu miktarı da Sosyal Güvenlik Kurumu'na ödemekle yükümlüdür. Ayrıca işverenler, belirli aralıklarla maaş konusundaki yeni artışlar ile ilgili konuları ve tüm maaş tutarını Sosyal Sigorta Kurumu'na bildirmelidir.

İspanya'nın halihazırda 25 ülke ile ikili Sosyal Güvenlik Anlaşması olmakla birlikte Türkiye bu ülkeler arasında yer almamaktadır.

Asgari ücret: Mevcut asgari ücret 2023 yılı için 14 Şubat 2023 tarihli ve 99/2023 sayılı Kraliyet Kararnamesi ile belirlenmiştir.

Aylık ödemeler söz konusu olduğunda, toplam 14 aylık ödeme için 1.080 Avro (Aylık) (normalde Haziran ve Aralık aylarında iki ikramiye ödemesi vardır). İspanya'da maaş hesaplamaları yıllık yapılmaktadır. Bu nedenle bir çalışanın asgari brüt yıllık maaşı 15.120 Avro'dur.

15.120 Avro'nun herhangi bir işçi için asgari brüt maaş olduğunu belirtmekte fayda vardır. Tüzel kişi / şirket, bu tutarın bir yüzdesini Vergi Dairesi'ne (Çalışanların Gelir vergisi ödemesinin bir kısmını) ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na (Önceki tabloda Çalışan Payı yüzde olarak belirtilmektedir.) ödemek üzere tutmaktadır.

Bu nedenle çalışanın bir şirkete olan maliyetini bilmek için, firmanın Sosyal Güvenlik katkısına bir önceki tabloda bulunan işveren payı ile iş kazalarına ve meslek hastalıklarına firmanın katkı yüzdesini (değişken faaliyet sektörüne bağlı olarak) de eklemek gereklidir.

(Örnek: Bir ofiste normal idari işi olan, belirli süre kısıtlaması olmayan kontrat ile 15.120 Avro / yıllık asgari brüt maaş kazanan çalışanın şirkete toplam maliyeti 19.943,28 Avro'dur => 15.120 Avro (asgari yıllık brüt maaş) + 4.596,48 Avro (sosyal güvenlik - şirket katkısı) + 226,80Avro (iş ve meslek hastalıkları)

2. Potansiyel Yatırım Alanları

2023 yılı Mart ayında yayınlanan rakamlara göre, Sanayi, Turizm ve Ticaret Bakanlığı'nın Yabancı Yatırım Sicili'nde yayınlanan verilerin gösterdiği şekilde, 2022 yılında İspanya'daki yabancı yatırım brüt olarak 34,18 milyar avro'yu aşmıştır ve bu miktar, kayıtların başladığı 1993 yılından bu yana en yüksek ikinci rakamı temsil etmektedir. Böylelikle, 2021 yılına kıyasla %13,9'luk bir artış söz konusu olmuştur.

Yabancı yatırımların sona eren yatırımlardan farkı ise net olarak, 2021 yılına kıyasla %9,8 oranında artışla 23,89 milyar avro'ya ulaşmıştır. Geçen yılın yatırım durumu incelendiğinde, yabancı yatırımların %87'sinden fazlasının halka açık olmayan şirketlere yönlendirildiği görülmektedir.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

İspanyol yetkililere göre bu rakamlar, özellikle bu yatırımların çok karmaşık bir küresel bağlamda, Avrupa'daki bir savaşın ortasında ve kıtada son kırk yılda benzeri görülmemiş enflasyon seviyelerinden sorumlu yoğun bir enerji krizinin ardından gerçekleştiği düşünüldüğünde, İspanyol ekonomisinin gücünü ve yabancı yatırımcıların ülkeye duyduğu güveni göstermektedir.

Coğrafi olarak, İspanya'daki yatırım akışlarının %27,7'sini oluşturan ABD, İspanya'daki ana yatırımcı olmuştur. ABD'yi %17,8 ile Birleşik Krallık, %14 ile Almanya, %10 ile Fransa ve %4 ile Avustralya izlemiştir.

Sektörlere göre, İspanya'daki toplam yabancı yatırımın yarısından fazlası (%55,1) hizmet sektörüne giderken, sanayi sektörü (%42,2), inşaat (%2,5) ve birincil sektör (%0,2) hizmet sektörünün ardından sıralanmıştır.

Buna ilaveten, 2022 yılında imalat sektörü 10,11 milyar avro'yu aşan yatırım ile bir rekora imza atmıştır. Telekomünikasyon sektörü, son 10 yılın en iyi rakamı olan 2,71 milyar avro'nun üzerinde bir yatırım elde etmiştir. Yenilenebilir enerji sektörleri bir bütün olarak 2,80 milyar avro'dan fazla yatırım almıştır ve bu miktarın 872 milyon avro'luk kısmı rüzgar enerjisine (tarihsel olarak üçüncü en iyi rakam) ve 1,97 milyar avro'luk kısmı ise güneş enerjisine (dördüncü en iyi rakam) tahsis edilmiştir. Programlama ve bilgisayar sektörü, 2021 yılından sonra tarihsel olarak en iyi ikinci rakam olan 1,40 milyar avro'luk yatırıma ulaşmıştır. Araştırma ve geliştirme sektörü, diğer tüm yıllara göre iki kattan fazla olarak, 800 milyon avro'yu aşan yatırım almıştır.

Bölgesel Yönetimlere göre durum incelendiğinde, toplam yatırımın yaklaşık yarısını (%50,4) alan Madrid öne çıkmıştır. Madrid'i Bask (%16,1), Katalunya (%11,4), Valensiya (%6) ve Endülüs (%3,7) bölgeleri izlemiştir. Söz konusu beş bölge, alınan toplam yabancı yatırımın %87,6'sını temsil etmektedir. Endülüs, Aragon, Kastilya-La Mancha ve Bask bölgelerinin tarihsel olarak en yüksek rakamlarına ulaşması da dikkat çekmektedir.

Öte yandan, Financial Times'ın sıfırdan proje veritabanı olan FDI Markets'e göre, İspanya'daki sıfırdan yatırım projelerine yapılan yabancı yatırım, 2022 yılında 44.56 milyar doları aşarak 96.000'den fazla istihdam yaratmış ve tarihsel olarak en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Bu rakamla İspanya, küresel olarak daha fazla sıfırdan proje alma açısından dünyada altıncı sırada yer alarak Çin, Fransa veya Japonya gibi güçlü ülkelerin önünde sıralanmıştır. 2022 yılında sıfırdan yatırım projelerinin sayısı, 2021 (838) ve 2020 (554) yıllarına kıyasla artış kaydetmiştir. Sıfırdan yatırım projeleri, yeni tesislerin inşasını ve yeni personelin istihdamını içerdiğinden, ekonomik açıdan en cazip Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) türünü teşkil etmektedir.

Ayrıca İspanya, en gelişmiş ve verimli yabancı yatırım türlerinde çok umut verici sonuçlar kaydetmektedir. Aslında, 2022 yılında İspanya sıfırdan projeler açısından, "Yenilenebilir Enerjiler" sektöründe ve "BİT ve İnternet Altyapısı" sektöründe dünyanın en büyük üçüncü, Ar-Ge faaliyetlerini içeren projelerde dördüncü ve ayrıca temiz hidrojen veya otomotiv sektörü ile ilgili proje alan ülkeler sıralamasında dördüncü sırada yer almıştır.

Her halükarda, İspanya'nın yabancı yatırım çekmeye yönelik güçlü yönleri bulunmaktadır. Bu yönler arasında ekonomisinin büyüklüğü ve şeffaflığı; Avrupa, Kuzey Afrika, Latin Amerika

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

pazarlarına açılan bir kapı olarak stratejik konumu (İspanya'nın bu bölgelerdeki ülkelerle sahip olduğu yakın bağları ve çok sayıda ekonomik anlaşmaları), yüksek verimliliğe sahip lojistik ve ulaşım ağlarına sahip olması, rekabetçi iş çevresi ve çeşitli kamu idareleri (AB, İspanyol Hükümeti ve bölgesel yönetimler) tarafından verilen teşvik ve hibelerin sayısı gösterilebilir.

İspanya'daki en büyük yabancı yatırımlar esas olarak imalat, finans ve sigorta hizmetleri, enerji tedarigi, toptan ve perakende ticaret ve bilişim sektörlerinde gerçekleştirilmektedir. Öte yandan yabancı yatırımlar için en fazla potansiyele sahip sektörler aşağıda belirtilmektedir:

- **Otomotiv:** İspanya, Avrupa otomobil sanayisinde kilit bir ülke konumunda yer almaktadır. İspanya, AB'de 2. ve dünya genelinde 9. en büyük otomobil üreticisidir. Hem kamu hem de özel sektör tarafından otomotiv sektörüne yönelik profesyonel eğitime yüksek seviyelerde yatırımlar yapılmaktadır. Bir bütün halinde ve yenilikçi olan sanayi için tedarikçi ve otomobil yedek parça sanayisi zincirinin varlığı sektörde büyük önem taşımaktadır. Ayrıca İspanyol otomotiv sektörü üretiminin %82'sini ihraç ederek uluslararası bir sektör olma konumunu korumaya devam etmektedir. Otomotiv sanayisinin küresel ana tedarikçilerinin İspanya'da kendi fabrikalarının olduğuna da değinmekte fayda vardır.
- **Bilgi ve Bilişim Teknolojisi (BIT-ICT):** İspanya, dünya genelindeki hacim olarak en önemli bilgi ve bilişim pazarlarından birine sahiptir. İspanya'da söz konusu sektörde faaliyet gösteren dijital içerik dahil 35.000'den fazla şirket bulunmaktadır. İspanya'da birçok farklı alt sektörde başarıyla çalışmaya devam etmektedirler. Bu alt sektörler: yazılım, donanım, telekom ekipmanları, hizmet sağlayıcılar, BİT ve danışmanlık hizmetleri veren şirketlerdir.
- **Biyoteknoloji, Eczacılık ve Yaşam Bilimleri:** Köklü ilaç sanayisi, yenilikler için gerekli alt yapı, bilim ve teknoloji parkları, araştırma merkezleri ve teknoloji enstitüleri sayesinde biyoteknoloji sektöründe artan sayıda işbirliği projesi bulunmaktadır.
- **Havacılık ve Uzay:** İspanyol havacılık sanayisi, ciro ve istihdam açısından Avrupa'da 5. dünyada 8. sırada yer almaktadır ve söz konusu sektör İspanyol Hükümeti tarafından stratejik sanayi sektörlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Uzay sanayisi, yüksek bütçeli önemli sözleşmelere dahil olmaktadır. Bu sözleşmeler uçuş ekipmanı ve yer hizmetlerinin nitelikleri, uydu sistemlerinin geliştirilmesi, havacılık ve uzay sanayisine odaklanmış birkaç kamu Ar-Ge merkezi ve EADS-AIRBUS tarafından yapılmaktadır.
- **Lojistik ve Taşımacılık:** Mal depolama ve dağıtım, e-ticaret ve liman yönetimi ile ilgili hizmetlerin sağlanması için sektörde yatırım fırsatları bulunmaktadır.
- **Kimya Sanayi:** Kimya endüstrisi, dolaylı etkiler de göz önüne alındığında GSYİH'nin %5,6 'ünü ve aktif işgücününün %4,6 'sini oluşturan İspanya'daki en büyük ve en konsolide sanayi sektörlerinden biri olmaya devam etmektedir. Kimya sektörü, 2022 yılında bir önceki yıla göre %16,3 artışla toplam 89,86 milyar avro'ya ve dış pazarlarda %29,2 artışla 63,63 milyar avro'ya ulaşan cirosu ile İspanya'nın en büyük ikinci ihracatçı sektörü ve Ar-Ge alanında en büyük yatırımcı endüstri olma konumunu sürdürmektedir. 100 yıldan fazla varlığa sahip 500'den fazla çok uluslu kimya şirketi yan kuruluşu bulunmaktadır. Bu kategorideki en önemli alt sektörler ise ilaç sanayi,

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

plastik ile kauçuk ve organik kimyasallardır. Ekonomiye doğrudan katkısının yanı sıra, yardımcı şirketler ve ileri araştırma, inovasyon, teknoloji ve mühendislik hizmetleri için önemli bir talep bulunmaktadır. Kimya sektörü, Ar-Ge yatırımlarının toplamının %26'sıyla endüstriyel yatırım anlamında ilk sırada yer almaktadır.

Özerk Yönetim bazında yatırım açısından öne çıkan sektörler aşağıda listelenmekte olup İspanya'nın yabancı yatırımcılar açısından genel politikası katma değer yaratan sektörlerde yatırımı özendirme yöneliktir.

2023 Yılı itibariyle:

- Madrid: Yaşam Bilimleri (Biyoteknoloji, Eczacılık, Sağlık Hizmetleri), BİT, Havacılık, Temiz Enerji, Lojistik
- Katalunya: Otomotiv, Kimyasal, Sanayi 4.0, Yaşam Bilimleri (Biyoteknoloji, Eczacılık, Sağlık Hizmetleri), Tarımsal Gıda
- Endülüüs: Havacılık, Kimyasal, Gıda-Tarım, Metal, BİT
- Aragon: Otomotiv, Tarımsal Gıda, Makine Sanayisi, BİT, Lojistik
- Asturias: Enerji, Gıda ve İçecek, Metal ve İleri Üretim, Nanoteknoloji ve ileri malzemeler, Biyoteknoloji, BİT
- Balear Adaları: Turizm Endüstrisi, Gıda Sanayisi, Moda Endüstrisi, Sağlık ve Kaliteli Yaşam Sektörü (sağlık, biyofarmasötik, beslenme ve kozmetik endüstrileri). Diğer endüstriler (ör. Denizcilik, Emlak)
- Kanarya Adaları: Görsel-işitsel, animasyon, video oyunu ve kültür endüstrisi, turizm, enerji ve atık işleme sanayisi, BİT, lojistik, ulaşım, nakliye, biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve eczacılık.
- Kantabriya: Tarımsal gıda, Çevresel / yenilenebilir enerji, Otomotiv yedek parça sanayisi, Biyoteknoloji ve Sağlık hizmetleri, BİT
- Kastilya ve Leon: Tarımsal Gıda, Otomotiv, Kimya-ilaç endüstrisi, Enerji, Endüstriyel Makine (örneğin tarım ve ambalajlama makineleri)
- Kastilya La Mancha: Lojistik, Tarımsal Gıda, Yenilenebilir Enerji ve Çevre, Havacılık, Dış Kaynak Kullanımı ve BİT
- Extremadura: Yenilenebilir enerji, Tarımsal Sanayi, BİT, Turizm, Lojistik ve Ulaşım
- Galiçya: Tekstil Sanayisi, Otomotiv, Gıda Sanayisi, Gemi İnşa Sanayisi ve Yan Sektörler.
- Mursiya: Tarımsal Gıda, Lojistik, Plastik ve Kauçuk Sanayisi, Turizm, Teknoloji ve Back-Office Hizmetleri

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- La Rioja: Havacılık, Tarımsal Gıda, Otomotiv, Ayakkabı, Yenilenebilir enerji, hizmetler (BİT, gayrimenkul ve ticari hizmetler, ticaret, konaklama, ulaşım ve iletişim)
- Valensiya: Otomotiv, Endüstriyel Makine, Kimya ve İlaç, Plastik, Tarımsal Gıda, BİT

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı:

a. Genel

Yabancı yatırımlarla ilgili İspanya'daki başlıca mevzuat: 664 nolu ve 1999 tarihli yabancı yatırımlar hakkında Kraliyet Kararnamesi ve Sermaye hareketlerinin yasal rejimi ve yurt dışındaki ekonomik işlemlere ve kara para aklamanın önlenmesine dair 19 sayılı 2003 tarihli kanundur. Söz konusu mevzuat dahilinde Avrupa Birliği mevzuatında yer alan sermayenin serbest dolaşım özgürlüğüne ilişkin olarak yabancı yatırımlar için geçerli olan düzenlemelerin en dikkat çeken yönlerine aşağıda değinilmektedir:

- 1) Genel kural olarak ve tamamen idari, istatistiki veya ekonomik amaçlarla yabancı yatırımlar yapıldıktan sonra Ticaret ve Yatırımlar Genel Müdürlüğü'ne bildirilmelidir. Bu duruma istisnalar:
 - a. Vergi cennetlerine yapılan yatırımlar. Bu tip yatırımlar önceden idari bir bildirme tabi olmaktadır.
 - b. Doğrudan ulusal güvenlikle ilgili faaliyetlerde yapılan yatırımlar ve AB üyesi olmayan ülkelerin diplomatik misyonlarının yaptıkları gayrimenkul yatırımları için önceden İspanyol Bakanlar Kurulu'ndan izin alınması gerekmektedir.
- 2) Devredilebilir menkul kıymetlerde yapılan yatırımları veya elden çıkarmaları ilgili makamlara bildirme yükümlülüğü genellikle yatırımcılara ait değildir. Aksine bu yükümlülük yatırım firmaları, kredi veren kuruluşlar veya yukarıda belirttiğimiz ilk iki şıkla ilgili gayrimenkullerin aracısı olarak yatırımcının riskinden ve giderlerinden sorumlu diğer yerleşik kurumlara aittir.
- 3) Hava taşımacılığı ve radyo sanayilerinde, hammadde, stratejik çıkar ve maden haklarıyla ilgili sanayilerde, televizyon, kumar, iletişim ve özel güvenlik sanayilerinde, üretim, pazarlama veya dağıtım ile ilgili sanayilerde yabancı yatırımlar, silahlar ve patlayıcılar ile ulusal güvenlikle ilgili faaliyetlerde (bu sonuncu faaliyet gümrükleme kurallarına da tabidir.) genel hükümler ve şartlar yerine getirilmelidir. Ayrıca sektöre özgü mevzuatla ilgili otoritelerin uygulaması gerekli olan şartlara da tabi tutulacaklardır.

İspanya Bakanlar Kurulu, ilgili yatırımların Bakanlar Kurulu'ndan idari izin almak için bir ön prosedürden geçmesini gerektirecek belirli durumlarda deregülasyon kurallarının uygulanmasını askıya alabilmektedir. Halihazırda, Bakanlar Kurulu yalnızca silah, cephane, patlayıcı ve diğer silahların üretimi veya satışı gibi doğrudan ulusal güvenlikle ilgili faaliyetlerde İspanya'daki yabancı yatırımlarla ilgili deregülasyon kurallarını askıya almıştır (bu tür faaliyetlerde bulunan halka açık şirketler hariç, bu durumda izin, sadece yerleşik olmayan kişiler tarafından sermayenin %3'ünden başlayarak belirli mülkiyet eşiklerine ulaşan, bunları aşan veya altına düşen satın almalar veya bu tür eşiklere ulaşmadan, yatırımcıların doğrudan veya dolaylı olarak yönetim organlarının bir parçasını oluşturmasına olanak tanıyan satın almalar için gerekli olacaktır).

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

yalnızca yerleşik olmayanların sermaye stokunun %3'ünden başlayarak belirli mülkiyet eşiklerine ulaşan, bunları aşan veya altına düşen satın almaları veya bu eşiklere ulaşmadan bunları mümkün kılan satın almalar için gerekli olacaktır. yatırımcıların doğrudan veya dolaylı olarak yönetim organlarının bir parçasını oluşturması).

b) Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

i) Yabancıların Gayrimenkul Edinimlerine İlişkin Hükümler

1-Gerçek ve Tüzel Kişiler için Gayrimenkul Edinimi Rejimi

İspanya'da gayrimenkul edinen yabancılar bu gayrimenkuller bakımından İspanyol vatandaşları ile eşit haklara sahip olmaktadır. Gayrimenkul alımı esnasında yabancılar tarafından tamamlanması gereken ayrıca bir prosedür bulunmamaktadır (Yabancılar için zorunlu olan "Finansal Numara Temini" hususunda raporun ilerleyen bölümlerinde bilgi verilecektir).

Genel kural olarak yatırımlar gerçekleştirildikten sonra bildirim tabidir. Bunun istisnaları:

- "Vergi Cenneti" olarak tabir edilen topraklardan getirilen para ile yapılacak yatırımlar ve yatırım değeri 3.005.060,52 Avroyu aşan yatırımlar İspanya Ticaret ve Yatırımlar Genel Ofisi'ne önceden bildirilecektir.
- Milli güvenlik ile doğrudan ilgili yatırımlar ve AB üyesi olmayan ülkelerin diplomatik misyonları için gerçekleştirecekleri gayrimenkul yatırımları İspanya Bakanlar Kurulu'nun ön onayına tabidir.
- Sınır bölgelerine yakın bölgelerin ve aşağıda sıralanan bölgelerin kırsal alanındaki yatırımlar askeriye bildirilecektir: İspanya'nın adaları, Cartegena, Galiçya, Cebelitarık Boğazı, Cadiz Körfezi, Kuzey Afrika'daki İspanya toprakları.

Bunlara ilaveten milli güvenlik bakımından hassasiyet taşıyan alanlar, koruma bölgeleri, arkeolojik alanlar, milli anıtlar ve parklar, tarihi binalar vb. hakkında uygulanacak yasaklama veya kısıtlamalar tüm kişi ve kuruluşlar için geçerlidir.

2- İspanya'da kurulu yabancı şirketler ile yabancı sermaye ihtiva eden şirketlerin gayrimenkul edinimi

İspanya'da gayrimenkul edinimi bakımından yabancılar yönelik ayrıca bir prosedür bulunmamakta olup genel prosedür çerçevesindeki aşamalar şunlardır:

Emlak Kaydı Belgesi: Alım satıma konu emlağın üzerinde herhangi bir borç olmadığına, emlağın satıcı üzerine kayıtlı olduğuna ve kayıtların kendisine satıcı tarafından beyan edilen ile uygunluğuna dair bir yazıyı alıcı Emlak Kaydı İdaresi'nden (Registro de Propiedad) temin eder.

Ön Anlaşma (Contrato de Arras): Bu kontrat satıcının gayrimenkulu alıcıya transfer etme niyetini, alıcının alım niyetini, alıcının satıcı tarafından önerilen fiyat ve şartları kabul ettiğini beyan ettiği bir dokümandır. Bu aşamada genellikle %10 oranında olan kapora satıcıya ödenir. Bu çerçevede alıcı işlemde vazgeçer ise ödediği kaporayı geri alamaz, satıcı işlemde cayarsa kapora tutarının iki katını alıcıya öder. Bahse konu uygulama genel kural olmakla birlikte farklı kural ve oranlar da uygulanabilmektedir.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

İpotekli Konut Finansmanı (Tutsat-Mortgage): Gayrimenkul mortgage ile alınacaksa, Ön Anlaşma'nın bir kopyası ilgili bankaya verilir. Banka söz konusu gayrimenkul için ekspertiz yaptırarak değerini belirler. Konut eksper (Tasador) konunun uzmanı ve genellikle mimar olduğu için mortgage söz konusu olmasa bile ekspertiz raporu alınması alıcının malın değerinden emin olabilmesi açısından faydalı olabilmektedir.

Gayrimenkul Devri: Gayrimenkulun devir işlemi noter tarafından yapılır. Devir işlemi sonrasında gayrimenkulun yeni sahibi kaydedilir ve bu tarihten itibaren gayrimenkule ilişkin tüm vergilerden yeni mülk sahibi sorumludur.

Alıcının Ödediği Vergiler:

Alım Satım Vergisi (*Impuesto de transmisiones patrimoniales*) ve Damga Vergisi (*Impuesto de actos jurídicos documentados*): Alıcı "gerçek kişi" ise alım satım vergisini öder. Bu verginin oranı genellikle alım fiyatının %6'sı ile %10'u arasındadır. Oran gayrimenkulun bulunduğu özerk bölgenin kanunlarına göre değişiklik gösterebilmektedir. (Örneğin Endülüs Bölgesi'nde sabit oran yerine gayrimenkulun değerine göre değişen basamaklı bir oran kullanılmaktadır.) Ticari kullanıma mahsus mağaza gibi birimler veya park yerleri için vergi oranı %10'un üzerine çıkabilmektedir.

Eğer alıcı bir "Emlak Geliştirme Firması" ise ve alınan bina veya arazi "ilk alım" ise (first-time transfer) alıcı konut için %10; diğer gayrimenkuller için %21 olan KDV öder.

Damga Vergisi oranı da bulunduğu bölgeye göre %0,75-%1,5 arasında değişmektedir.

Satıcının Ödediği Vergiler:

Kentsel doğa toprağının değerinin artmasına ilişkin vergi ("Impurato urbana ve naturaleza urbana (IIVTNU)" olarak tanımlanmıştır.): Bu vergi, herhangi bir ünvanın mülkiyetinin devredilmesinin veya sınırlı kullanımının, herhangi bir kraliyet hakkının ("derecho real") devredilmesinin bir sonucu olarak ortaya çıkan vergidir.

Belediye vergisi olmasından dolayı hesaplama kuralları her belediyenin uyguladığı katsayılara bağlı olacaktır. Verginin hesaplanmasında evin piyasa değeri değil de kadastro değeri dikkate alınmaktadır. Yasaya göre, taraflar arasında aksi kararlaştırılmadıkça bu vergiyi satıcı ödemekle yükümlüdür.

3- Gayrimenkul alımında yabancılara uygulanan kısıtlamalar nelerdir?

Her türlü gayrimenkul (konut, dükkan, arazi) bakımından İspanya'nın gayrimenkul edinim sistemi ayrımcı uygulamalardan uzak bir sistemdir.

Bir tür engel olarak niteleyebileceğimiz tek uygulama yabancıların gayrimenkul edinimi öncesinde bir polis şubesinden temin etmek durumunda oldukları "Finansal Numara"dır. İspanya ve AB ülkelerinin vatandaşları için aynı gün sonuçlandırılabilen bu işlem, AB üyesi olmayan ülkelerin vatandaşları için birkaç hafta sürebilmektedir.

Federal yapıya sahip bir ülke olmasına rağmen, İspanya'daki gayrimenkul edinim prosedürleri bazı vergi oranları haricinde özerk bölgeler arasında genel olarak yeknesaklık göstermektedir.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

4- Karşılıklılık mevcut mudur?

Türkiye ile İspanya arasında 16 Şubat 1995 tarihinde “Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşviki Anlaşması” imzalanmıştır.

https://ticaret.gov.tr/data/5b8c278813b8760dc40cabf4/%C4%B0spanya_yatirim.pdf

5- Gayrimenkul Alımlarının Toplam Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) İçerisindeki Payı

Yıl	Toplam DYY	Gayrimenkul DYY	Payı (%)
2012	14.915.440	1.556.867	10,44%
2013	17.286.201	1.885.195	10,91%
2014	20.901.027	3.159.826	15,12%
2015	25.434.885	4.308.792	16,94%
2016	27.105.130	2.808.956	10,36%
2017	28.351.221	3.439.812	12,13%
2018	55.566.465	4.540.195	8,17%
2019	24.684.515	2.523.467	10,22%
2020	27.167.774	1.252.332	4,61%
2021	29.998.749	1.297.181	4,32%
2022	34.178.153	2.216.018	6,48%

Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) Akışları (Brüt) (Özel Amaçlı Kuruluşlar hariç)
1.000 avro. Sektör: 68 Emlakçılık faaliyetleri. Kaynak: Datainves - İspanya Sanayi,
Ticaret ve Turizm Bakanlığı

6- Gayrimenkul Edinimi İçin Yabancılara Sağlanan Teşvikler

İspanya Teşvik Sistemi'nin temel özelliği uzun dönemli istihdam sağlayabilecek üretime dayalı yatırımların ve Ar-Ge yatırımlarının desteklenmesidir. Bu çerçevede, gayrimenkul alımı açısından yabancılara yönelik teşvik bulunmakla birlikte bu teşviğin doğrudan mali değeri olmayıp teşviğe ilişkin özellikle zaman bakımından bazı kısıtlarmalar mevcuttur.

14/2013 Sayılı Kanun ve 25/2015 Sayılı düzenleme çerçevesinde en az 500.000 Avro değerinde gayrimenkul alımı yapan yabancılara ikamet izni verilir. Bu vize ve izinler yatırımcının kendisi, eşi ve 18 yaşından küçük çocukları için geçerlidir.

Start-up ekosisteminin teşvikine ilişkin 21 Aralık 2022 tarihli ve 28/2022 sayılı Kanun ile yakın zamanda getirilen değişikliklerin ardından, yatırımcılar için ilk oturma izninin süresi üç yıl olacaktır. Bu sürenin sona ermesinden sonra, İspanya'da daha uzun süre ikamet etmek isteyen yabancı yatırımcılar, hakkı doğuran koşulların devam etmesi kaydıyla, birbirini izleyen beşer yıllık süreler için oturma izninin yenilenmesi için başvurabilecektir.

ii) Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar

Daha önce de belirtildiği üzere, İspanya'daki yabancı yatırımlar temelde genel bir serbestleşme çerçevesinde yapılmaktadır. Bununla birlikte, hava taşımacılığı, radyo, mineraller ve stratejik

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

öneme sahip mineral hammaddeler ve madencilik hakları, televizyon, oyun, iletişim, özel güvenlik ve imalat, sivil kullanım için silahlar, patlayıcıların ticareti ve dağıtımı ile ulusal savunmayla ilgili faaliyetler gibi belirli "özel" sektörlerde yabancı yatırımları etkileyebilen özel düzenlemeler bulunmaktadır.

Bu sektörlerdeki yatırımlar zorunlu olarak kısıtlanmasa da (aslında İspanya'da yukarıda belirtilen sektörlerde aktif olarak faaliyet gösteren çok sayıda yabancı şirket bulunmaktadır), yatırım için idari onay alma prosedürü daha karmaşık olup uzun zaman alabilmektedir.

İspanyol vergi mevzuatında yabancı sermayeli şirketler için herhangi bir ayrımcılık bulunmamaktadır.

COVID-19 Nedeniyle İstisnai Durum:

İspanya Hükümeti tarafından pandemi nedeniyle 2020 yılı Mart ayında ilan edilen Olağanüstü Hal sonucunda alınan tedbirlerin birçoğunun arasında ülkedeki yabancı yatırımlar üzerinde özel bir etkisi olan durumlar da yer almaktadır. Örnek: doğrudan yabancı yatırımların serbestleştirilmesi için daha önce yürürlüğe konulan sermaye hareketlerinin ve yurt dışı ile ekonomik işlemlerin yasal rejimi ile kara paranın aklanmasının önlenmesine yönelik bazı tedbirler hakkındaki 4 Temmuz 2003 tarihli ve 19/2003 sayılı kanunun askıya alınması (8/2020 Sayılı Kraliyet Kararnamesi). Bu düzenleme de 11/2020 Sayılı Kraliyet Kararnamesi, 34/2020 Sayılı Kraliyet Kararnamesi ve 20/2022 sayılı Kraliyet Kararnamesi ile üç kez değişikliğe uğramıştır. 27 Aralık 2022 tarihli son değişiklik, Ukrayna Savaşı'nın ekonomik ve sosyal sonuçlarına müdahale önlemleri ile La Palma adasının yeniden inşası için destek ve diğer hassas durumlara ilişkin olmuştur.

Kanunun askıya alma süresinin uzatılmasının temel nedeni, İspanyol Hükümeti'nin, krizin bir sonucu olarak öz sermaye değerlerinin düştüğü görülen (veya potansiyel arz eden) hem borsada olan hem de borsada olmayan İspanyol şirketlerinin satın alınmasını denetleme isteğinden kaynaklanmaktadır. İspanyol Hükümeti, bu kanunu askıya alarak geçici bir zayıflıktan yararlanmaya çalışan yabancı şirketlerin / veya yabancı yatırımcıların fırsatçı davranışlarını önlemeyi amaçlamıştır.

Söz konusu Kraliyet Kararnameleri ile değiştirilen Kanun'un mevcut haline göre, İspanya'da serbestleştirme rejimi kapsamındaki doğrudan yabancı yatırımlar kamu düzeni, kamu güvenliği ve halk sağlığını etkileyen bir dizi sektörde askıya alınmıştır.

Her şeyden önce, halihazırdaki Kanun, serbestleştirme rejiminin askıya alınması kapsamında hangi durumun doğrudan yabancı yatırım olarak kabul edildiğini tanımlamaktadır. Bu nedenle, İspanya'daki doğrudan yabancı yatırımların, yatırımcının bir İspanyol şirketinin sermayesinin %10'una eşit veya daha fazla pay edinmesi sonucu elde ettiği yatırımlar ile aşağıdaki durumlardan birinin gerçekleşmesi kaydıyla, faaliyetin, fiilin veya hukuki işlemin gerçekleştirilmesi ile şirketin tamamı veya bir kısmı üzerinde kontrol sahibi olmayı gerektiren diğer tüm yatırımlar olduğu belirtilmektedir:

- a) Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği dışındaki ülkelerde ikamet edenler tarafından yapılır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

b) Gerçek mülkiyeti Avrupa Birliği ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği dışındaki ülkelerin mukimlerine ait olan yatırımlar için Avrupa Birliği veya Avrupa Serbest Ticaret Birliği içindeki ülkelerin mukimleri tarafından yapılır. Son durumdaki mukim, yatırımcının sermayesinin veya oy haklarının %25'inden fazlasına doğrudan veya dolaylı olarak sahip olduğunda veya bunları kontrol ettiğinde veya yatırımcı üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak kontrol kullandığında, bu yatırım son durumdaki mukim için gerçek bir mülkiyet olarak kabul edilecektir.

Kamu düzenini, kamu güvenliğini ve kamu sağlığını etkilemesi nedeniyle İspanya'daki doğrudan yabancı yatırımlar için serbestleştirme rejimi askıya alınan sektörler aşağıda sıralanmaktadır:

(a) Kritik altyapıların korunması için önlemler belirleyen 28 Nisan 2011 tarihli ve 8/2011 sayılı Kanun'da öngörülenler olduğu anlaşılan fiziksel veya sanal olan kritik altyapıların yanı sıra (enerji, ulaşım, su, sağlık, iletişim, medya, veri işleme veya depolama, havacılık, savunma, seçimle ilgili veya finansal altyapılar ile hassas tesisler dahil) bu tür altyapıların kullanımı için kilit öneme sahip araziler ve taşınmazlar.

(b) Kritik ve çift kullanımlı teknolojiler, endüstriyel liderlik ve kapasite artırımı için anahtar teknolojiler ve iletişim, yapay zeka, robotik, yarı iletkenler, siber güvenlik, havacılık, savunma, enerji depolama, kuantum ve nükleer teknolojiler, nanoteknolojiler, gelişmiş malzemeler ve gelişmiş üretim sistemleri dahil olmak üzere İspanya'yı özellikle ilgilendiren programlar ve projeler kapsamında geliştirilen teknolojiler.

(c) Elektrik sektörüne ilişkin 26 Aralık 2013 tarihli ve 24/2013 sayılı Kanun ve hidrokarbon sektörüne ilişkin 7 Ekim 1998 tarihli ve 34/1998 sayılı Kanun kapsamında düzenlenenler veya stratejik bağlantı hizmetleri veya hammaddeler ve gıda güvenliği ile ilgili olduğu anlaşılan başta enerji olmak üzere temel girdilerin sağlanması.

(d) Kişisel verilerin korunması ve dijital hakların güvence altına alınmasına ilişkin 5 Aralık 2018 tarihli ve 3/2018 sayılı Organik Kanun uyarınca özellikle kişisel veriler olmak üzere hassas bilgilere erişimi olan veya bunlar üzerinde kontrolü olan sektörler.

(e) Medya (31 Mart 2010 tarihli ve 7/2010 Sayılı Genel Görsel-İşitsel İletişim Kanununda tanımlanan görsel-ışitsel iletişim hizmetleri saklı kalmak kaydıyla söz konusu Kanun hükümleri ile düzenlenecektir)

Benzer şekilde, İspanya'da doğrudan yabancı yatırım için serbestleştirme rejimi aşağıdaki durumlarda askıya alınmaktadır:

(a) yabancı yatırımcı, kamu kurumları veya silahlı kuvvetler dahil olmak üzere üçüncü bir ülkenin hükümeti tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ediliyorsa.

(b) yabancı yatırımcının başka bir AB üyesi ülkede kamu güvenliğini, kamu düzenini ve halk sağlığını etkileyen sektörlerde yatırım yaptığı veya faaliyetlere katıldığı durumlarda;

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

(c) bir yabancı yatırımcının İspanya'da kamu güvenliğini, kamu düzenini veya halk sağlığını etkileyen ceza gerektiren veya yasa dışı faaliyetlerde bulunma riskinin bulunduğu durumlarda.

Tüm bu durumlarda, herhangi bir yatırım, Sanayi, Turizm ve Ticaret Bakanlığı'ndan (<https://comercio.gob.es/InversionesExteriores/Paginas/control-inversiones.aspx>) talep edilen ön idari izne tabi olmaktadır.

2. Yatırım Teşvik Mevzuatı

İspanya'da yatırım yapan yabancılara yönelik olarak AB, İspanya merkezi yönetimi ve bölgesel yönetimler tarafından uygulanan çeşitli teşvikler mevcuttur.

➤ AB Teşvikleri

AB tarafından sağlanan teşvikler AB içerisinde daha az gelişmiş ülke/bölgelere yapılan ve AB'nin genel menfati açısından uygun olan yatırımlara yöneliktir. Bu kapsamda Avrupa Yatırım Bankası'nın KOBİ'lere yönelik çeşitli kredi programları mevcuttur. Avrupa Yatırım Fonu ise taşımacılık, telekomünikasyon ve enerji alanında yatırım yapan KOBİ'ler ve Girişim Sermayesi firmalarına çeşitli garanti mekanizmaları sunmaktadır. Ayrıca AB'nin üye ülkeler arasındaki gelişmişlik farklarını azaltmaya yönelik özel fonları mevcuttur.

➤ İspanya Merkezi Yönetiminin Teşvikleri

İspanya'nın kapsamlı ve ayrıntılı bir yardım ve teşvik sistemi vardır. Bu teşvik sistemi farklı bakanlıklar ve diğer devlet kurumları (ICO, CDTI, vb.) tarafından idare edilmektedir.

Bu teşvikler ağırlıklı olarak teknolojik yenilik, Ar-Ge faaliyetleri, biyoteknoloji, yenilenebilir enerji, turizm, madencilik gibi alanlara yoğunlaşmış olup doğrudan teşvikten ziyade personelin eğitimine katkı, sosyal güvenlik primi indirimi, düşük faizli kredi gibi dolaylı teşviklerden oluşmaktadır.

Ayrıca her ne kadar kamu bütçesinde yapılan kısıtlamalar çerçevesinde miktarı azalmış olsa da mesleki eğitime yönelik katkılar, istihdam politikaları çerçevesinde özellikle gençlerin istihdamına yönelik bonuslar gibi teşvik unsurları da bulunmaktadır.

Instituto de Crédito Oficial (ICO) (Resmi Kredi Kurumu) Ekonomik Destek Devlet Sekreterliği aracılığıyla Ekonomik İşler ve Dijital Dönüşüm Bakanlığı'na bağlı olarak, devlete ait bir kuruluşun yasal statüsüne sahip devlet bankasıdır.

ICO'nun temel faaliyet alanları KOBİ'lerin teknolojik inovasyon ve yenilenebilir enerji alanındaki çalışmalarının teşvik edilmesi; İspanya'da stratejik sektörlerde yapılan yatırımların ve yurtdışında İspanyol firmalarınca yapılan büyük çaplı yatırımların desteklenmesidir. Bu kapsamda kredi temini, çeşitli vergi muafiyetleri, yatırım amacıyla ithal edilecek mallara gümrük vergisi muafiyeti, uygun fiyatlı arazi temini, mesleki eğitim, sosyal sigorta primi indirimi, altyapı imkanlarına uygun erişim gibi kolaylıklar sağlanmaktadır.

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Öte yandan 14/2013 Sayılı Kanun çerçevesinde İspanya ekonomisi yararına olacak bir yatırım için projesi onaylanan girişimcilere çalışma vizesi ve ikamet izni prosedürlerinde kolaylıklar sağlanmaktadır.

➤ Bölgesel Yönetimlerin Teşvikleri

İspanya'daki 17 özerk topluluğa ait yerel bölgesel yönetimler merkezi hükümetçe sunulan teşviklerin benzeri mekanizmalarla bölgelerinin ekonomik öncelik ve ihtiyaçları çerçevesinde ilave birtakım teşvik imkanları sunmaktadır.

Ayrıca belediyeler, bölgelerinde yapılacak yatırımlara yönelik altyapı ihtiyaçlarının temini, lisans temininde kolaylık sağlama gibi birtakım dolaylı teşvik unsurlarına sahiptir.

Son olarak yerel yatırım ajansı ofisleri bölgeye yapılacak yatırımlara ilişkin temel danışmanlık hizmetlerini ücretsiz olarak sunmaktadır.

➤ Yardım ve Teşvik Araştırması

İspanya'da yatırımlara ne tip teşviklerin ve yardımların olduğuna dair en detaylı bilgi İspanyol Yatırım Ajansı'ndan edinebilmektedir. Söz konusu ajansın aşağıda yer alan web sayfasında "Aid & Incentives Search" isimli kısım sürekli olarak güncellenip AB destekleri ile ulusal ve bölgesel destekler hakkında bilgi sunmaktadır. <https://www.investinspain.org/en/search-help>

KURTARMA FONLARI

2020 yılı Temmuz ayında Avrupa Konseyi, 2021-2027 dönemi için Avrupa Birliği'nin (AB) çok yıllık bütçesine ek bir geçici kurtarma fonu olan Yeni Nesil AB'yi oluşturmayı kabul etmiştir. Üye Devletlerin katkılarıyla ve bazı ortak vergilerle finanse edilen çok yıllık bütçenin aksine, yeni fon, sermaye piyasalarına borç verme yoluyla Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilmektedir. Bu fonların, 2021 ile 2026 yılları arasında 750 milyar avro'ya ulaşması hedeflenmektedir. Fonlar, COVID-19 krizinin sonuçlarıyla mücadele etmek ve Avrupa ekonomisinin dijital ve yeşil geçişlerini hızlandırmak için kullanılacaktır. İspanya örneğinde, yeni finansman mekanizmaları 2021 ile 2026 yılları arasında 140 milyar avro'ya kadar transfer ve kredi sağlayacaktır. Bu kaynaklara erişmek için Üye Devletlerin Kurtarma ve Dayanıklılık planları oluşturması gerekmektedir.

Yine İspanya örneğinde, İspanya Ekonomisi için Kurtarma, Dönüşüm ve Dayanıklılık Planı, uygulamanın ilk aşamasına odaklanmaktadır ve 2021-2023 döneminde yaklaşık 70 milyar avro'luk bir yatırımı ele almaktadır. Planın dört ana eksen (ekolojik geçiş, dijital dönüşüm, toplumsal cinsiyet eşitliği ve sosyal ve bölgesel uyum) başlangıçta on ana politikada (veya İspanyol hükümetinin terminolojisindeki "kaldıraçlar"), faaliyet ve istihdamı yüksek düzeyde taşıma kapasitesine sahip olarak geliştirilmiştir. Buna karşılık, bu on ana politika, ülkeyi modernleştirmeye yönelik projeleri, yatırımları ve reformları ifade eden otuz "bileşende" detaylandırılmıştır.

Şirketler, bakanlıklar, kamu kurumları, özerk topluluklar, belediyeler ve diğer yerel kuruluşlar tarafından düzenli olarak yayınlanan teklif çağruları yoluyla Plan kapsamında fon başvurusunda bulunabilmektedir. İşletmelere, kuruluşlara ve vatandaşlara yönelik çağrılar

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

ihale veya hibe/yardım şeklinde olabilmektedir (örneğin, küçük işletmelerin, mikro işletmelerin ve serbest meslek sahiplerinin dijitalleşmesi için yardım (Dijital Kit Programı)).

Buna ilaveten, İspanyol hükümeti fonlara erişimi kolaylaştırmak için iki mekanizma oluşturmuştur: PERTE ve ilgi beyanları.

- **İlgi beyanları.** Bu beyanlar, potansiyel eylem alanlarını analiz etmek ve daha kapsamlı ve çoğulcu bir vizyona katkıda bulunmak için çeşitli bakanlıklar tarafından yürütülen istişarelerdir. Amaç, kamu politikalarının ve programlarının işletmeler ve sosyal aktörler tarafından sağlanan kesin ve doğrudan bilgiler temelinde tasarlanmasını sağlamaktır. Bu araç, Avrupa Komisyonu tarafından sıklıkla kullanılmasına rağmen İspanya için yeni bir araçtır.
- **Ekonomik toparlanma ve dönüşüm stratejileri (İspanyolca PERTE).** Bu projeler, ekonomik büyümeyi, istihdamı ve İspanyol ekonomisinin rekabet gücünü artırma potansiyeli yüksek, ileri düzeyde kamu-özel işbirliğini içeren ve birden fazla idareyi kapsayan stratejik projelerdir. Bu kavram, yüksek öncelikli, özellikle karmaşıklık veya açık bir piyasa başarısızlığı, önemli dışsallıklar veya yetersiz özel sektör inisiyatifi veya yatırım kapasitesi ile karakterize edilen projeleri teşvik etmek ve koordine etmek için bir mekanizma olarak tasavvur edilen yeni bir kavramdır. Misyonu, fonların hızlı ve verimli yönetimine katkıda bulunmak ve İspanyol ekonomisinin dönüşümüne gözle görülür şekilde katkıda bulunan projeleri güçlendirmektir.

Bakanlar Kurulu, PERTE kapsamındaki projeleri objektif ve şeffaf kriterler temelinde onaylamaktadır. Söz konusu projeler bugüne kadar aşağıda sıralanan sektörler için onaylanmıştır: elektrikli araçlar, yenilenebilir enerji, yenilenebilir hidrojen ve depolama, tarım-gıda, denizcilik endüstrisi, havacılık ve yarı iletkenler.

Kurtarma fonlarına erişimin çeşitli yöntemleri hakkında detaylı bilgi, İspanyol Hükümeti'nin <https://planderecuperacion.gob.es/> adresinde mevcut bulunmaktadır.

C. İSPANYA'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

İSPANYA'DA TÜRK YATIRIMLARI

YIL	BRÜT	NET	SERMAYE
2010	5.984,18	3.111,93	45.194,51
2011	784,83	783,28	23.563,78
2012	7.679,51	7.679,51	30.003,63
2013	33.235,00	30.470,38	34.498,88
2014	3.881,37	3.876,53	45.107,93
2015	59.863,17	6.469,41	76.253,05
2016	31.675,23	29.693,09	102.380,44

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2017	35.715,24	35.900,30	147.246,50
2018	11.371,46	5.163,07	147.619,77
2019	21.144,23	18.440,93	84.673,43
2020	10.695,52	10.694,62	48.971,49
2021	14.884,19	7.834,69	N/A
2022	34.599,30	29.421	N/A

(1.000 EUR) (SPE değil. Özel Amaçlı İşletmeler) Kaynak: Datainvox – İspanya Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı

TÜRKİYE'DEN DYY AKIŞLARI (BRÜT) (2010-2022) (ANA SEKTÖRLER)

SEKTÖR	EUR
30 Diğer taşıma malzemelerinin imalatı	57.693,35
10 Gıda sanayisi	32.795,64
55 Konaklama hizmetleri	26.346,19
22 Kauçuk ve plastik ürünlerinin imalatı	25.175,00
24 Metalurji: demir, çelik ve demir alaşımları imalatı	22.043,53
52: Depolama ve taşımacılık ile ilgili faaliyetler	19.860,82
68 Emlakçılık faaliyetleri	17.859,08
46 Taşıtlar hariç toptan ticaret ve ticaret araçları	16.557,85
41 Bina inşaatı	12.183,38
20 Kimya sanayisi	9.461,68
70 Merkez faaliyetleri, yönetim danışmanlığı faaliyetleri	5.396,75
45 Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin satışı ve tamiri	4.893,44
81 Bina ve bahçe işleri için hizmetler	3.889,66
47 Perakende ticaret, motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç	3.695,49
43 Özel inşaat faaliyetleri	3.031,21
72 Ar-Ge	2.207,97
56 Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri.	1.880,97
50 Deniz ve iç su yolu taşımacılığı	1.192,76
21 Eczacılık ürünleri imalatı	1.026,08
79 Seyahat acentalarının ve tur operatörlerinin faaliyetleri	931,51
Diğerleri	3.390,87

(1.000 EUR) (SPE değil. Özel Amaçlı İşletmeler) Kaynak: Datainvox – İspanya Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

- **Vize sorunu:** Başta tır şoförleri olmak üzere iş insanlarımızın vize işlemlerinde kolaylık sağlanması talebimiz mevcuttur. Gümrük Birliğine üye bir ülke olarak mallarımızın serbest dolaşıma sahip olduğu bir durumda bu malların taşımacılığında çalışan kişilerin dolaşımında yaşanan sıkıntılara anlam verilememektedir. Bu noktada karşılıklı faydanın yüksek olduğu bu dönemde vize işlemlerinde kolaylık sağlanması gerekmektedir.

- **Laboratuvar işlemlerinin uzun sürmesi:** Özellikle Barselona Limanı'nda Türkiye'den gelen ve özellikle kuru meyvelerde yapılan bazı laboratuvar işlemlerinin uzun sürmesi (2 hafta kadar)

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

hali hazırda yaşanan konteyner krizini daha da tetiklemektedir. Bu kapsamda bu tahlillerin daha hızlı şekilde yapıp, lojistik sektörünün iş akışlarının kesilmemesi gerekmektedir.

- **Geçiş belge kotası nedeniyle yaşanan sorunlar:** İki ülke arasındaki ticaretin aksamadan devam edebilmesi adına tektip geçiş belgesi kotasının libere edilmesi büyük önem arz etmektedir. Geçişlerin serbestleşmesinin mümkün olmaması halinde ise Türk taşımacılarına tahsis edilen tektip geçiş belge kotasının 20.000 adede yükseltilmesi sektörümüz adına önem arz etmektedir.

D. DİĞER ÜLKELERİN İSPANYA'DAKİ YATIRIMLARI

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR (BRÜT)- ANA YATIRIMCILAR (2017-2022)

	2018	2019	2020	2021	2022	2018-2022
ABD	10.060.886	3.640.798	6.589.622	4.227.928	9.452.914	33.972.148
BİRLEŞİK KRALLIK	3.539.762	5.466.950	2.857.215	3.318.922	6.096.566	21.279.415
FRANSA	2.255.638	4.128.696	2.511.839	8.098.269	3.409.604	20.404.046
ALMANYA	2.276.972	1.027.148	1.600.991	1.515.351	4.790.245	11.210.706
JAPONYA	3.975.086	168.382	728.929	1.338.005	319.847	6.530.249
AVUSTRALYA	2.258.912	11.087	271.642	2.484.085	1.352.810	6.378.537
İTALYA	2.504.202	813.718	366.970	795.459	991.456	5.471.805
İSVİÇRE	214.976	728.893	3.904.556	112.881	498.614	5.459.921
HOLLANDA	1.635.005	696.379	610.323	695.243	1.011.828	4.648.778
MEKSİKA	484.011	1.541.194	778.462	659.117	224.304	3.687.088
İSVEÇ	98.536	311.524	1.421.276	1.366.902	339.151	3.537.390
KANADA	1.515.873	646.952	442.193	147.364	745.778	3.498.160
KATAR	1.971.607	11.676	1.218.460	8.008	4.437	3.214.188
ÇİN	1.195.563	180.421	460.560	435.461	95.232	2.367.237
TAYLAND	1.442.326	250.007	83	151.747	299	1.844.461

(1.000 EUR) (SPE değil. Özel Amaçlı İşletmeler) (Ortak ülke: Nihai yatırım yapan ülke) Kaynak: Datainvox – İspanya Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı

DYY STOK- ANA YATIRIMCILAR

SIRALAMA	ÜLKE	2020 (*)
1	ABD	261.678.767
2	BİRLEŞİK KRALLIK	188.843.382
3	FRANSA	168.701.875
4	ALMANYA	138.356.170
5	İTALYA	118.172.442
6	MEKSİKA	83.967.616
7	HOLLANDA	45.782.767
8	İSVİÇRE	42.157.273
9	PORTEKİZ	30.743.935
10	JAPONYA	34.285.468
11	ÇİN	31.590.577
12	ARJANTİN	22.755.765
13	KANADA	23.206.395

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

14	AVUSTRALYA	21.918.466
15	İSVEÇ	14.964.654
16	LÜKSEMBURG	17.099.150
17	BAE	19.281.463
18	SİNGAPUR	13.316.547
19	VENEZÜELA	14.230.244
20	İRLANDA	8.037.670

(*) Last available year (1.000 EUR) (Not SPE - Special Purpose Entities) (Ortak ülke: Nihai yatırım yapan ülke) Kaynak: Datainvox – İspanya Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

1.Faydalı Bağlantılar

1.1.- Merkezi Yönetim Desteği

INVEST IN SPAIN

Tel: +34 91 349 7100

Email: informacion@icex.es

Web: <https://www.investinspain.org/>

INVEST IN SPAIN kuruluşunun Türkiye'deki iletişim noktaları:

İspanya Büyükelçiliği-Ticaret Ofisi-Ankara

Tel: +90 312 4687047

Email: ankara@comercio.mineco.es

İspanya Başkonsolosluğu Ticaret Ofisi-İstanbul

Tel: +90 212 2966161

Email: estambul@comercio.mineco.es

1.2.- Bölgesel Destek

A.- Madrid Bölgesi

INVEST IN MADRID

Tel: + 34 912202800

Web: <https://investinmadrid.com/>

Email: info@investinmadrid.com

B.- Katalunya Bölgesi

CATALONIA TRADE & INVESTMENT – Generalitat de Catalunya

Tel: +34 934767287

Web: <https://catalonia.com/>

Email: info.accio@gencat.cat

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

C.- Aragon Bölgesi

ARAGÓN EXTERIOR - INVEST IN ARAGON

Tel: +34 976 221 571

Web: <https://investinaragon.com/>

Email: invest@investinaragon.com

D.- Endülüs Bölgesi

INVEST IN ANDALUSIA (AGENCIA IDEA)

Tel: +34 671 530 156 / + 34 954 28 02 27

Web: <https://www.investinandalucia.es/>

Email: invest@extenda.es

E.- Kastilya La Mancha Bölgesi

INVEST IN CASTILLA-LA MANCHA

Tel: +34 925 259 100

Web: <https://www.investinclm.com/en/>

Email: invest@ipex.es

F.- Bask Bölgesi

SPRI S.A. – INVESTOR SUPPORT IN THE BASQUE COUNTRY

Tel: +34 944037000

Web: <https://www.spri.eus/es/invest-in-basque-country/>

Email: info@spri.eus

G.- Galiçya Bölgesi

GALICIAN INSTITUTE FOR ECONOMIC PROMOTION (IGAPE)

Tel +34 900 815 151 / +34 981 541 147

Web: <https://www.igape.gal/es/invertir-en-galicia/quiero-invertir>

Email: investingalicia@igape.es

H.- Balear Adaları Bölgesi

Directorate General for Economic Promotion, Entrepreneurship and Social and Circular Economy

Tel: +34 971176600

Web: <https://www.caib.es/>

Email: promocioeconomica@caib.es

I.- Valensiya Bölgesi

VALENCIAN INVESTMENT DESK

Tel: +34 961 209 752

Web: <https://invest-cv.es/en/>

Email: investcv.ivace@gva.es

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

J.- Mursiya Bölgesi

Instituto de Fomento de la Región de Murcia

Tel: +34 968 362 800

Web: <http://www.investinmurcia.com/en/>

Email: investinmurcia@info.carm.es

K.- Kastilya Leon Bölgesi

Instituto para la Competitividad Empresarial (ICE) de Castilla y León

Tel: + 34 983 32 41 68

Web: <https://www.investincastillayleon.com/>

Email: inversiones.ice@jcyl.es

L.- Asturias Bölgesi

Instituto de Desarrollo Económico del Principado de Asturias, IDEPA

Tel: + 34 985 980 020

Web: <https://www.investinasturias.es/en/>

Email: investinasturias@idepa.es

M.- La Rioja Bölgesi

Agencia de Desarrollo Económico de La Rioja (ADER)

Tel: +34 941 291 500

Web: <https://www.ader.es/invierte-en-la-rioja/>

Email: ader@larioja.org

N.- Extremadura Bölgesi

Invest in Extremadura

Tel: +34 638 136 480

Web: <https://www.investinextremadura.com/home>

Email: invesxt@juntaex.es

O.- Kanarya Adaları Bölgesi

Sociedad Canaria de Fomento Económico S.A. (PROEXCA)

Tel: +34 928 22 95 73

Web: <https://canaryislandshub.com/>

Email: info@canaryislandshub.com

P.- Kantabriya Bölgesi

Sociedad para el Desarrollo Regional de Cantabria (SODERCAN)

Tel: +34 942 290 003

Web: <https://investincantabria.com/>

T.C. MADRİD BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Email: informacion@sodercan.com

Q.- Navarra Bölgesi

Sociedad de Desarrollo de Navarra (SODENA)

Tel: +34 848 421 942

Web: <https://investinnavarra.com/en/>

Email: info@investinnavarra.com

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2. Ulaşılabilir Hukuki & Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler

Avukatlık Büroları ve Danışmanlık Firmaları
(Liste herhangi bir sıralama veya tavsiye içermemektedir)

Türkler ve Türkçe konuşanlar:

FONT & YILDIZ TAX AND LEGAL SERVICES

Yetkili: Axel Yıldız Kalaycı

Cep Tel: + 34 618 919 360

Ofis Tel: +34 93 494 89 80 Fax: +34 93 494 89 81

E.mail: ayildiz@fy-legal.com

Adres: Avenida Diagonal, 601 6. Kat C Kapi Zurich Binasi 08028 Barcelona

Madrid Yetkilisi: Yusuf Demirbilek

Cep Tel: 620 749 110

Madrid Adres: Calle Principe de Vergara, 55 Piso 6-B 28006 Madrid

E.mail: ydemirbilek@fy-legal.com

Web: www.fontyildiz.es

ECE ZEREY LEGAL & BUSINESS CONSULTING

Yetkili: Ece Zerey

İstanbul ve Madrid Barosuna kayıtlı avukat

Tel: + 34 652 012 317

Adres: Calle Goya 83, Piso 7D, 28001 Madrid

E.mail: info@ecezerey.com

Web: www.ecezerey.com

ZEYNEP YILDIRAN

Tel: +34 682609516

E-mail: zeynep.yildiran@gmail.com

Adres: Calle Sevilla, 45 1. Planta 11402 Jerez de la Frontera – Cádiz

Diğer Avukatlar:

Madrid:

SERVICIOS AUXILIARES DE EMPRESA SA

Yetkili: Jose Ramon R de Juan Barroso

Adres: Avda Menendez Pelayo, 83

28007 Madrid

Tel: + 34 91 502 10 03

Fax: + 34 91 502 10 02

DLA PIPER SL SPAIN

Yetkili: Diego Ramos

E-mail: diego.ramos@dlapiper.com

Adres: Paseo de la Castellana, 35 -2º

28046 Madrid

Tel: +34 91 319 12 12

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Fax: +34 91 319 19 40

Web: <http://www.dlapiper.com/spain/madrid/>

LAZARO & OKCU ABOGADOS

Yetkili: Marta Lázaro

Adres: Parque Empresarial “La Finca” P. Club Deportivo,1 Edificio 17
Pozuelo de Alarcon 28223 Madrid

Tel: + 34 914292622

Cep Tel: + 34 609 00 09 85

E-mail: marta_lazaro@icam.es

EPC CONTRACTS & TAX LEGAL COUNSEL/FIDIC D

Yetkili: César del Riego y de Fuentes

Tel: + 34 911 564 746

Cep Tel: +34 620 893 996

E-mail: cesar.riego@icam.es

LAMBAL ABOGADOS

Yetkili: Pablo Laorden

Adres: C/Caracas, 19, 3º Izda, 28010 Madrid

Tel: +34 91 426 18 91 ext 101

Fax: +34 91 426 18 92

Web: www.lambal.es

E-mail: plm@lambal.es

SCUDAMORE ABOGADOS

İstanbul Ofisi Yetkili: Semih Bolca

Adres: Acıbadem Fatih Cad. Onur Sok. No:2 Yurttaş Apt. D:10 Kadıköy- İstanbul

Tel: + 90 216 339 51 51

Cep Tel: + 90 532 520 56 06

E-mail: semihbolca@gmail.com

Web: www.bolcahukuk.com

Madrid Ofisi Yetkili: Jeremy R. Scudamore

Adres: Plaza Castilla,3 15- E2 28046 Madrid

Tel: + 34 915 939 126

Fax: + 34 915 939 613

Web: www.scudamore.es

Londra Ofisi Yetkili: Jeremy R. Scudamore

Adres: 2, Harcourt Buildings, Middle Temple Lane, London EC4Y 9DB

Tel: 020 7353 9891

E-mail: jrs@scudamore.es

MENDO SAMITIER ABOGADOS

Yetkili: José Manuel Mendo Samitier

Adres: Calle Hermosilla, 48 1- D Madrid

Cep Tel: + 34 605 53 02 70 Ofis Tel: + 34 91 749 80 48

E-mail: jm.mendo@mendosamitier.com

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Web: www.mendosamitier.com

J&A GARRIGUES, S.L.P.

Yetkili: Javier Marzo

Adres: Hermosilla 3 - 28001 Madrid

Tel: +34 91 514 52 00

Fax +34 91 399 24 08

Web: www.garrigues.com/

JAVIER PEREZ BUSTAMENTE MONESTERIE

Adres: Zorrilla 21- 1 piso 28014 Madrid

E-mail: jpbustamantel@hotmail.com

Tel: +34 91 523 30 93 / +34 91 523 17 21

Fax: +34 91 523 21 27

SANCHEZ PINTADO & NUNEZ

Yetkili: Pilar Salinas

Adres: C/Serrano, 16 5 izqda Madrid

Tel: + 34 91 426 11 55

Fax: + 34 91 431 35 54

E-mail: psalinas@sp-n.com

Web: www.sp-n.com

PEREZ-LLORCA ABOGADOS

Yetkili: María Jesús González-Espejo

Adres: C/ Velázquez, 29 – 4º 28001 Madrid

Tel: + 34 91 436 33 12

Fax: + 34 91 436 04 30

Web: www.perezllorca.com

E-mail: mjgonzalezspejo@perezllorca.com

M M M & M ABOGADOS (Monereo, Meyer & Marinel-Lo)

Yetkili: Michael Fries

Adres: Calle Alfonso XII, 30 28014, Madrid

Tel: + 34 91 319 96 86

Fax: + 34 91 308 53 68

Web: www.mmmm.es

E-mail: mfries@mmm.es

ANTONIO VIÑAL & CO. ABOGADOS

Adres: Calle Velázquez, 37 Primera planta
28001 Madrid

Tel: +34 91 420 24 27 Fax: +34 91 420 12 33

E-mail: madrid@avinalabogados.com

Web: www.avinalabogados.com

AGUIRRE ABOGADOS

Yetkili: Adolfo Aguirre

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Adres: Calle Dr. Fleming, n° 31-4º - 28036 Madrid
Tel: +34 91 125 04 82
Fax: +34 91 443 08 14
E.mail: aguirre@aguirreabogados.com
Web: www.aguirreabogados.com

GNGH ABOGADOS

Yetkili: Juan Ramón García Notario
Adres: Paseo de la Castellana, 124- 2izq, 28046 Madrid
Tel: + 34 91 598 33 68 ; +34639347979
Fax: + 34 91 556 68 96
E-mail: jgarcianotario@gngh-abogados.com
Türkiye Ofis Yetkili: Belgin Dinç
E-mail: belgin.dinc@gngh-abogados.com
Türkiye Adres: Vişnezade Mah. Süleyman Seba cad. No: 79 Beşiktaş/İstanbul
Tel: + 90 212 245 30 50; +9053272672829

Barcelona:

SEYDE ABOGADOS Y CONSULTORES

Adres: Aragon,284 6-1 A 08007 Barcelona
Tel + 34 93 285 16 14
Fax : + 34 93 285 13 57
Web: http://www.seyde.es/carta_turc.html
E-mail: internacional@seyde.es

MARTINEZ COMIN

Consultores & Auditores
Adres: C/Aribau 191 1º2ª
08021 Barcelona
Tel: +34 93 3909720
Fax: +34 93 2022331
Web: www.martinezcomin.com

GEA BARCELONA EUROPEAN CONSULTING SLP.

Adres: Avda. Diagonal 419, Prin. 2ª
08008 Barcelona
Tel: +34 93 218 84 31
Fax: +34 93 218 63 96
Web: www.geaslp.eu

BBCA LEGAL

(Deniz, hava ve kara tasimaciligi konusunda uzmanlasmis)
Bufete Berenguer Comas
Adres: Paseo Colon 24, 1º1ª Barcelona 08002
Yetkililer: Víctor Domínguez Santaló / Luis Navarro Serrate
Tel:+34 93.302.11.43
Fax:+34 93.412.61.17
Web: www.bbcalegal.com

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

E-mail: victor.dominguez@bbcalegal.com / corporate@bbcalegal.com

RIGOL ABOGADOS LAWYERS

Yetkili: Franc Rigol Garrit
Adres: Casanova, 173 08036 Barcelona
Tel: 93 494 05 24
E-mail: contacte@rigolabogados.com

Valensiya:

PORCAR Y MORATA ABOGADOS Y CONSULTORES, S.L.P.

Yetkili: Adolfo Porcar Rodilla (Valensiya Fahri Konsolosu)
Adres: Paseo de Ruzafa, 11-10^a de Valencia
Tel: +34 96331 70 98
E-mail: administracion@porcarmorata.es

Endülüs:

MARTINEZ ECHEVARRIA ABOGADOS (T.C. Malaga Fahri Konsolosu)

Yetkili: Vicente Morató Sanchez
Adres: Centro de Negocios Puerto Banús, Edificio D – 29660 Marbella
Tel: + 34 952 765 000
Cep tel: + 34 680 980 558
Fax: + 34 952 764 476
E-mail: vicente.morato@martinezechevarria.com

M & S MOLINA ABOGADOS

Yetkililer: Sergio Molina Fernández (Avukat)
Cep Tel: + 34 659 45 12 63
Aysen Orhan (Danışman)
Cep Tel: +34 659 45 19 14
Adres: C/Princesa, N° 5- 1/B 29740, Torre del Mar, Málaga
Tel: +34 952 03 91 21
Fax: +34 952 54 71 94
Cep Tel: + 34 659 45 191
Web: www.msmolinaabogados.com
E-mail: molinaysen@gmail.com / sergio@msmolinaabogados.com /
aysen@msmolinaabogados.com

MARIA DE LOS YAZMINES DE LA ROSA ÖZKURT

Avukat
Adres: Francisco Guillon, 11 . cp. 29017 Málaga
Tel: + 34 639588578
Faks: + 34 952290635
E-mail: j.delarosa@icamalaga.org

Galiçya Bölgesi:

T.C. MADRID BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

FRANCISCO PELETEIRO GALLEGO (T.C. Coruña Fahri Konsolosu)

Adres: Avda. Linares Rivas,6 15005 Coruña – Galicia

Tel: + 34 981 122 066

Fax: + 34 981 122 029

E-mail: ppeleteiro@pyp-abogados.com

Bilbao (Bask Bölgesi)

BUFETE BARRILERO Y ASOCIADOS

Gonzalo Grijelmo

Avukat- Ortak

Adres: Alameda de Urquijo, 12 48008 Bilbao

Cep Tel: + 34 629 424 416

Ofis Tel: + 34 94 479 34 00

Fax: + 34 94 479 34 01

E-mail: g.grijelmo@barrilero.es / bilbao@barrilero.es

Web: <http://www.barrilero.com/>

Danışmanlık Firmaları

GENIAL BUSINESS INTELLIGENCE

Yetkili: Ana Pasarisa

Senior Strategy Consultant

Tel: 934-965-724

Adres: Calle Balmes, 150 - Ent1 08008 Barcelona

E-mail: administracio@genialbi.com

Web: www.genialbi.com

TUTUMLU DANISMANLIK

Yetkili: Havva Kanbur

(oturma,-emlak,-yatırım danışmanlığı konusunda)

C/Navata 26-34 1r-1a 08035 Barcelona

Tel:+34 652149342

+34 642 465002

E-mail: info@tutulmudanismanlik.com / hkanbur@tutulmudanismanlik.com

Birlikte çalıştığı avukatlık şirketi: AvaLaw

Adres: Rambla Catalunya 25, 1-1 08007 Barcelona

Tel:+34 932 553 107 Fax:+34 934 925 701 info@avalaw.es

BCN CONSULTING

Yetkili: Bahadır Özkazanç

Adres: Calle Aribau 25, entresuelo 3a, 08011 Barcelona

Tel: + 34 678 112 059

E-mail: bahadirozkazanc@gmail.com

Web: www.bcdanismanlik.com